

P. Jurgeliutės klausimas Vasarai atėjus
Lenkai keičia istoriją
Produktų pigumas Lietuvoj
Vitkauskas ir bado streikas
Vos tik trys patriotai. ---

Pereitam trečiadieny įvyko SLA. Pildomos Tarybos susirinkimas, kuriame svarstė p. Gegužio skundą prieš sekretorę P. Jurgeliutę. Kaip mums praneša, tai visas dalykas paliktas busimam seimui.
Zinoma, tai praktiškiausias budas išvengti tolesnių ergečių. P-nas Gegužis, kaip organizacijos galva, turėjo teisės iškelti skundą. Tačiau, sakyti, kad jis nori savo kalbę užversti ant kito, yra juokingas dalykas.

Prasideda vasaros sezonas. Permaina ore suteikia naujo upo. Išvažiavę laukuose visai kitaip jaučiamės negu viduj. Nors dauguma mūsų gyvename miestuose ir su gamta susiduriame tik retkarčiais, tačiau daugelis organizacijų rengia piknikus ir šiaip išvažiavimus ir tuo būdu išvilioja mus į žaliuosius laukus.
Tegul kiekviena Sandaros kuopa surengia šią vasarą bent porą draugiškų piknikų artimesniam narių susipažinimui.

Zalgirio mušis įvyko 1410 metais. Vytautas ir Jogaila bendromis spėkomis nugalėjo baisų kryžuočių ordoną ir į septynias valandas nukovė 18 tukstančių priešų.

Dailininkas Mateiko atvaizdavo šį garsų įvykį ant drobės. Vytautą jis padėjo svarbiausioj vietoj, o Jogailą atstumė į užpakalį. Šių dienų lenkams tas negalėjo patikti. Varšuvos karo ministerija dabar nusamdė kitą dailininką, W. Kossak, kad jis nupieštų kitą Zalgirio mušio paveikslą ir lenkų kariuomenę pastatytų pirmon vieton. Keistas fanatizmas.

Ekonominis krizis aplankė ir Lietuvos kaimą. Viskas atpigę; ukio produktų nėra kur dėti, o taksai visgi reikia mokėti. Dešimts kiaušinių kainuoja penki amerikoniški centai. Svaras sviesto apie 18 centų. Kaip tyčia, Vokietija ėmė ir pakėlė muitus. Išvežimas sumažės ir Lietuvos žmonės turės virš milijoną dolerių ir metus nuostolių.

Viena patarlė sako: "Visas jurų vanduo negalėtų nuplauti nuo karaliaus patepimo." Anglijos parlamentas dabar tą patvirtino ir jo posėdžiuose minint buvusį Ispanijos valdovą Alfonso, reikės pridėti žodį "karalius".

Anglų, mat, žiuri į karalių kaip į savo rušies profesionalą, kuris ir apleidęs savo biznį dar vis tebenešioja pirmesnį advokato, vyskupo ar kokį kitą titulą.

Tačiau praktikoj tas neturės daug reikšmės, nes "karalius" Alfonsas, sako, apleisęs Angliją, kadangi negali išgyventi su \$100,000. i metus.

Gerai žinomas Amerikos lietuviams rašytojas Arėjus Vitkauskas gyvenęs Kaune, paskelbė bado streiką. Ne todėl, kad iš savo profesijos negalėtų išgyventi, nors tas dažnai tarpe plunksnos darbininkų pasitaiko. Priežastis - pairimas šeiminio gyvenimo.

Keistas Darbdavių Apsimetimas.

Kuomet didieji industrijos vadai skelbia laikraščiuose apie gerovės sugrįžimą, jie visi skirtingus įsakymus siunčia savo leitenantams. Štai neseniai McCormiko traktorių kompanijos prezidentas atsiuntė tokio turinio įsakymą savo vedėjams:

"Vyriausias kompanijos štabas buvo priverstas, prieš ju norą, sumažinti algas visiems darbininkams. Ta priemone turėjome pasinaudoti, kad galėjus atsilaukti prieš šias nepalankias sąlygas, kuriose, šiuo laiku, mes visi gyvename ir kurios ypatingai mūsų kompaniją palietė. Nėra reikalo tas blogas sąlygas jums išdėstyti, nes jus patys apie tai žinote.

"Darbininkai, lygiai kaip ir šėrininkai, interesuojasi saugumu ir pasisekimu šios kompanijos ir mes (kompanieriai) tikimės, kad jie su mumis kooperuos

"Nuo pirmo bal. 1931 m. užmokės visiems darbininkams bus numušta sekamai: Tiems, kurie uždirba \$3000 ar mažiau, numušta 5%; kurie uždirba \$5000. — 8%; kurie uždirba daugiau, kaip \$5000 — 10%.

"Tas yra asmeninis dalykas tarp kompanijos ir jos darbininkų ir darbininkai neturi niekam apie tai garsinti".

Nebūtų keista jeigu ištiesų ši kompanija būtų priversta numušti algas, bet jos raportai rodo, kad ji 1930 turėjo 7 ir pusę nuosimčio ant kiekvieno dolerio uždarbio.

Negalėdamas susitaikinti su savo žmona, A. Vitkauskas persiskyrė. Pagal sutartį vaikai turėjo jam palikti. Vieną dieną atsilanko pas jį buvusį jo žmona ir išsiprašo leisti išsivesti porai valandų sunų. Kasgi tame ypatingo? Rašytojas, žinoma, sutinka. Bet praėjo paskyrtas laikas ir visai naktis, o sunus negrįžta. Vėliau sužinojo, kad vaikai nugabeno pas buv. žmonos tėvus.

Iš to didelio nusiminimo p. Vitkauskas badavo per 8 dienas ir vis laukė pargrįžtant sunaus. Bet nesulaukė ir draugai turėjo prievarta maitinti pusiau besąmonės ir nuvargintą rašytoją. Tai tur but pirmas toks atsitikimas, kad del dingusio sunaus kas nors paskelbtų bado streiką.

Už tai, kad "Sandara" kritikavo p. Širvydo nevykusį užsiuopulimą ant visų tų, kurie pripažįsta demokratiją, "Vienybė" prilygino sandariečius prie katalikų, bolševikų ir paskelbė, jog esame anti-tautiški.

"Vienybė" tur but mano, kad tik ji viena tautiška. Jeigu taip, tai iš milijono Amerikos lietuvių, turėtų tik "trejetą patrijotų" ir tuos pusiau pakvaišusius.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

METAI XVIII

3236 SO. HALSTED STREET

Pentkadienis, Gegužės-May 22 d., 1931 m.

KAINA 5 CENTAI

No. 21

Narazų laukas šiaurvak ariuose Washingtono valstijos laukuose. Tukstančiai akerti ten yra pavesti narazų laukai. Viršuje matosi snieguota Raimerio kalno viršūnė.

Komunistai aikvojo \$75 ant kiekvieno atsivertėlio

Praejusiais metais komunistų partija padidėjo 8,200 narių; propagandos biudžetas viršėjo 1,000,000 dolerių.

Maskva. Komunistų Internacionalas per praejusius metus gavo 86000 narių. Tie visi naujieji nariai priklauso 49-nioms valstybėms, išskyrus Sovietų Rusiją. Kadangi propagandos tikslui per praėjusius metus, buvo išleista \$641,230 tai kiekvienas narys atsiejo \$750.

Propagandos suma buvo pažymėta balansų lape del 1930 metų, kuriame tos išlaidos buvo pažymėtos. Pagelba darbinikiškai spaudai, mokiniui tikslams, ir kultūriniais reikalais.

Išleido 1,000,000 i metus

Kominternio įėjus ir išlaidos, pirmą sykį nuo jo suorganizavimo 1919 m. viršėjo 1,000,000 dolerių i metus. Yra keista pastebėti kad visos sąskaitos buvo vedamos amerikoniškais doleriais o ne rusiškais rubliais.
Narių mokesčiai, kuriuos 49 valst. sumokėjo i tarptautinį iždą, siekė 956,000 dolerių, tai yra 30 nuošimčių daugiau negu praejusiais metais. Tų visu narių buvo 2,518,637.

Rusija daugiausia sumokėjo

Rusija sumokėjo daugiausiai, butent 775,000 dolerių arba 81 nuoš. visų įėjų.

Mokesniai iš aukų per susirinkimus siekė 65,500 dolerių. Iš Kominternio žinių agentūros ir žinių bei įvairių laikraščių 60,000 dolerių. Pradžioje šių metų ižde buvo 14,733 doleriai.

PAMIŠĖLIS PAŠOVĖ SINAGOGŲ 4 MALDININKUS

Budapeštas, Vengrija. Vienas pabėgęs iš psichopatų ligoninės pamišėlis įbėgo i žydų sinagogą ir ėmė iš revolverio šaudyti i maldai susirinkusius žydus. Keturi maldininkai buvo rimtai pašauti, iki pamišėlis buvo nuveiktas.

LEGIONIERIAI RAGINA HOOVERĮ SUŠAUKTI BEDARBĖS KONFERENCIJĄ

Indianapolis. Amerikos legionieriai įgaliojo savo vadą R. O'Neil, prašyti prezidentą, kad jis sušauktų nepolitikišką konferenciją apsvarstymui ekonomiško krizio.

I tą konferenciją būtų sušaukti industrijos vadai, darbininkų atstovai, žymiausi kapitalistai ir ukiniukų atstovai. Komisija, tyrinėjimui tos bedarbės priežasčių ir surašinėjimui bedarbių, išdavė savo raportą iš kurio pasirodė, kad Amerikoje yra 6,000,000 bedarbių kurių tarpe 750,000 buvusiu praejusio karo kareivių.

Taigi tie veteranai matydami, kad ta bedarbė nė kiek nemažėja pradėjo budinti iš miego savo prezidentą, kad jis ką nors darytų to krizio sumažinimui.

Vokietija Taipgi Ginkluojasi.

Keil. Kadangi Versalio sutartimi Vokietijai buvo užgint statyti didelius karo laivus, tai jos sumanus inžinieriai sugalvojo aprupinti ją, mažais karo laivais, kurie bus dar pavojingesni priešams, negu patys didieji kruizeriai.

Pirmas tos rušies laivas, kuri vokiečiai vadine "Brusloto kešenis" buvo šiomis dienomis nuleistą i vandenį. Jis yra 10,000 tonų, gali išsauti tris kartus daugiau šovinių, negu to pačio didumo laivai pastatyti pirmiau ir gali plaukti labai sekloje vietoje, kur submarinai negali jo pasiekti.

Jo tikslas bus apginti Rytų Prusiją, kuri buvo apleista nuo vokiečių, dešimtį metų atgal, ir atiduota lenkams.

Vokiečiai nurodo: Kadangi per šį dešimtmetį lenkams pavyko atplėšti nuo lietuvis vilnių ir Tautų Sąjungą nesugebėjo (geriaus nenorėjo) tos klaidos atitaisyti, tai mes turime buti ant sargybos, kad jie neatplėštų nuo mus Rytų Prusiją.

Ukrainiečiai Nemanoma Nusilesti Lenkams

KARINĖS ORGAN. GALICIJŲ LAUKIA TAUTŲ SĄJUNGOS ŽODŽIO.

(Musų Koresp. Berlyne)

Vokietijos sostinė Berlynas bent tuom tarpu yra ukrainiečių judėjimo centru. Man teko kalbėtis su keliais jų veikėjais ir įgyti vėliausia informaciją santykiavimo su lenkais klausimu.
Kadangi apie pabaigą gegužės mėnesio Genevoj turės įvykti Tautų Sąjungos posėdis, kuriame spėjama bus svarstomas ukrainiečių-lenkų konfliktas, tai ukrainiečiai dabar ištempę ausis klausosi ką pasakys toji aukšta įstaiiga.

Nebūtų nieko nuostabaus, jog Tautų Sąjungos Taryba visai užgniauzytų šį dalyką arba atidėtų del patogumo rudeniui pilnumos posėdžiui. Tas, beabejo, apviltų ukrainiečius ir jie neslepia, jog jei gu atsitiks, tai jų karinės organizacijos užgrobtų Galiciją pradės savo veikimą. Kitaip sakant, bus griebtasi revoliucinių priemonių, nepaisant, jog tai tik gadinimas, kad atkreiptus Tautų Sąjungos dėmę, betis kitos pusės pačioj Varšuvoj ir net seime ukrainiečių atstovai turi nuolatinių susikirtimų su valdžia.

Atsisakė prisiegti ištikimybę.

Ukrainiečių kliuba Varšuvoj, susidedas iš seimo narių, gavo pakvietimą pradėti derybas su lenkais del susitaikymo. Ukrainiečiai sutiko. Prasiidėjus pirmam posėdžiui Pil sudskio įgaliotiniai pakišo du klausimu:

1. Kad Ukrainiečių kliubas prisiegtų seime ištikimybę Lenkų valstybei; ir
2. Kad jis ištrauktų ukrainiečių skundą iš Tautų Sąjungos. Kliubas tokius reikalavimus atmetė, nes naujai prisiekiant nariai tuom pat pripažintų, kad pirmiau buvo neistikimi, kas esą neteisinga. Del skundo ištraukimo ukrainiečiai pareiškė, jog kol lenkai neduos

Londono Savaitraštis Puola Lietuvą del Klaipėdos Politikos

Sako Perdaug Skriaudžia Klaipėdos Lietuvius.

Lenkija ir Vokietija esančios Pavojingi priešai.

Zinomas anglų "Saturday Review", geg. 9 d. 8. m. laidoj pirmą kartą išėjo su kritika Lietuvos politikos Klaipėdos krašte. Kad "Sandaros" skaitytojai arčiau susipažintų su anglų opinija, žemiau paduodame sutrumpintą tilpusio "Saturday Review" straipsnio turinį.

"Apgailėti reikia Lietuvos nusistatymą didinti politinius kiverčius Vokietijos rytų pasieny savo spaudimu vokiečių gyventojų Klaipėdos krašte. Klaipėda yra mažas Baltijos uostas, nelabai svarbus Vokietijai ir netekimas palyginamai nereikšmingo ploto žemės atiduodant jį Lietuvai nebūtų sukėles Vokietijoj amžinos neapykantos, jeigu Lietuva buti atsiliginus už tai palaikymu draugingų santykių.

Anglija Tikisi Pašalinti Bedarbę Maldomis.

Londonas. Anglijos dvasiškija, manydama, kad ši bedarbė buvo nusiusta ant žemės paties Dievo ir norėdama taikiu būdu ją pašalinti, išleido įsakymą visiems savo sekėjams, kad jie visose bažnyčiose, 24 d. Gegužio, kalbėtų 23-čią psalmę, kuri prasideda žodžiais: "Viešpats yra mano piemuo, man nieko netrūks.

Jie šiai psalmėi priduo da tiek daug reikšmių, kad jie nori kartoja ją per radio, kas diena per tris mėnesius.

Karaliaus Alfonso Darai Bus Paversti Parkais.

Madridas. Neužilgo vaikai ir jų auklės, kiti paprast žmonės galės šildyti prie saulutę daržuose, kur pirmiau fiktai karališko gimimo vaikai tegalėjo įeiti. Finansų ministeris pasitelbė, kad valdžia nusavino tą karaliaus nuosavybę ir pavers juos viešais pakais.

Graži piliis kalnuose kur karalius su savo šeima praleido daug linksmių valandų, perkeista i neturtingų kudykių prieglauda.

garantijų, jog ateity žmoniškai elgsis ir kol neatlygins Galicijos žmonėm už padarytus nuostolius, skundo jie neįštrauks.

Jaunoji Lietuvos respublika, atsidurusi tarp Lenkijos, Vokietijos ir Rusijos buvo ištikro nelaiminga rusuose mažiausia su dviem galiingais savo kaimynais. I santykius su Lenkija, žinoma, pastoviai ir labai neprielankiai veikia Vilniaus ginčas.

Neapykanta prieš lenkus kenkia narmaliai Lietuvos vystymuisi, nes joj gyvenanti lenkiškai kalbą piliečiai yra žiurimi su nepasitikėjimu ir gauna labai mažai progų dalyvauti viešam gyvenime.

Panaši, bet gal ne taip aštri akcija, palaikoma ir santykiuose su vokiečių mažuma, kurios aukštesnis išauklėjimas ir mokesniais organizuotis nepakankamai išnaudojama krašto gerovei. Negali but abejonės, kad elgsis su tautinėmis mažumomis Lietuvoj, atkreipia Vokietijos ir Lenkų dėmę. Sunku taipgi paslėpti apgailėtiną faktą, jog šis nacionalinis kraštutinis sukelelia politinį karštį toj šaly, kuri ačiū savo geografinei padėčiai yra viena pavojingų Europoj vietų.

Rusija Protestuoja Prieš Suomiją.

Maskva. Rusijos užsienų departamentas i teikė aštrią protestą notą Suomijos atstovui Maskvoje, kurioje Sovietų valdžia praneša, kad Suomijoje yra varoma agitacija prieš Sovietų Rusiją ir prašo, kad ta agitacija būtų sustabdyta.
Jeigu Suomij valdžia nesistengs sustabdyti tą priešsvietinę propagandą, tai ji atsakys del santykių pablogėjimo tarp šių valstybių.

Toje notoje pažymėta Suomijos valdžios neveiklumas toj srityje, nes ji nenorėjo arba nesugebėjo sustabdyti demonstracijų, atkreiptas prieš Sovietus ir kurios įvyko patioje Suomijos sostinėje.

Rusijos moterys verčiamos apdirbti laukus

Maskva. Rusijoje yra užsilikusi patarlė: "Lai moterys dirba". Tos patarlės daugumas rusų per ilgus amžius prisilaikė. Dar ir šiandien galima pamatyti Rusijoje, kur moteris aria arba piauna, o vyras i ją žiuri ir gėrisi ja.

Matyti tą sistemą, rusų akimis žiurint, yra taip puiki, kad jų valdžia mobilizuos dar daugiau moterų laukų darbams. Ji tą savo žygį pateisina stoka išsilavinusių darbininkų dirbtuvių darbams.

Dabartinu laiku 10,000-000 moterų dirba ant ukų ir tas skaičius norima padidinti, kad valdžia gautų įvykinti penkmečio planą.

Gudri Mociutė

ARBA

(Mocinės Suokalbis)

KETURIŲ VEIKSMŲ KOMEDIJA

Parašė J. J. ZOLP

Taša.

SCENA VI

Šapalas Kazys.

KAZYS. (įeina, pamatęs šapalą) Šapala! ŠAPALAS. (pamatęs Kazį atsikelia nuste- bęs) Kazys!...

KAZYS. (priebėga ir sveikina) Kaip... Kas... kada atvažiavai?... Sakyk, mirštu iš žingeidu- mo.

ŠAPALAS. (rankas kratydami) Ką tu čia veiki? Tas pats klausimas. Kaip... kas... kada... Ir kam tas maskaradinis kostiumas?

KAZYS. (prideda pirštą prie lūpų) Sss... čia paslaptis. Šią valandą nieko negalima pasakyti. Laikui bėgant, tarnauju už instrukto- rių pas poną Gedgaudą.

ŠAPALAS. Už instruktorių? Kaip seniai, kame priežastis... ir taip toliaus ir taip to- liaus.

KAZYS. Tikėk manimi, joguei čia nieko blo- go. Prižadėk man, jog nei vieno žodelio nie- kama, kad mane pažįsti. Ar ilgai pasiliksi Lie- tuvoje?

ŠAPALAS. Nežinau. Tas priklauso prie jo- sios.

KAZYS. Ji išvažiuo į Palangą.

ŠAPALAS. Tu ją matei?

KAZYS. Taip. Šiame kambaryje.

ŠAPALAS. Ar tavęs...

KAZYS. Nepažino (paduoda ranką) Su- diev. Pasimatysime kitą kartą. Ką kas at- eina, nei žodžio niekam (traukiasi prie dur- rių).

ŠAPALAS. Tik vieną klausimą. Kaip ji at- rodo? Jau aštuoni metai kaip mačiau.

KAZYS. (prie durų) Skaisti kaip saulė. Važiuk Palangon, sutiksi. Pasiskubink, gal paspėsi ant to paties traukinio (įeina).

ŠAPALAS. Nuostabu. Ką jis čia veiks?

SCENA VII

Šapalas, Klotilda ir Andrius.

ANDRIUS. (įeina, pamatęs šapalą) Kazys! Malonus Kazys! Duok tavo ran- ką suspausti... Dievas duok buki...

ŠAPALAS. (paduoda ranką) Andriau, ma- no brangus. Dešimtį metų, kaip tave mačiau gusarų kapitono uniformoje, stovinti ant pero- no stotyje.

ANDRIUS. (apkabina ir prispaudžia) Pa- nie teko, neprimink tas baisias valandas (šluo- sto akis). Tu mane taip sujaušai. Sakyk, mielas, kaip sveikata? Kur taip ilgai buvai prapuolęs? Sėski brangusis, pasakyk viską, panie teko.

KLOTILDA. Judo taip užimti vienas kitu. Aš lyg negeičiu ypata.

ŠAPALAS. Mano mieloji ponia. Aš kaip vai- kas. Čia gerklėje stovi gniužtė, negaliu nei praryti nei išspiauti.

KLOTILDA. Sėskite, valandėlė, aš atnešiu arbatos (eina per duris).

ANDRIUS. Pasakyk, mielas, panie teko, kur gyvenai visą laiką, karui pasibaigus?

ŠAPALAS. Tukstantis devyni šimtai septy- nioliktis metais, vokiečiams baisiai besiver- žiant į Prancūziją, caro karo vyriausybė pa- siuntė musų divizioną per baltąsias jūras, ap- link Skandinavų pus-salį, šiaurines jūras. Ke- liavus devyniasdešimt dienų, galų gale vin- giuodami, išsikūpidami nuo vokiečių pavan- deninių laivų, pasiekėme Brastą ir tuoj nuke- liauome į apkasus.

KLOTILDA. (įeina arbatą nešinė) Prie ar- batos bus malonesnis pasikalbėjimas.

ŠAPALAS. (paima stiklą arbatos, gerdamas) Karui pasibaigus, Rusijoje sugriuvimas, komunizmas, daug kareivių, beveik visi aficie- rai negrįžo į Rusiją, bijodami, kad juos nepa- tikytų visų caro valdininkų likimas.

ANDRIUS. Kas atsitiko, panie teko su vi- sais kareiviais?

ŠAPALAS. Pasklido po visą Prancūziją. Pasidėkojant vienam Anglijos kapitonui, per jo įtekme gavau inžinierių štabe prie statymo tiltų. Vėliaus likau išsiųstas į Australiją ir pa- keltas į asistento laipsnį, o paskiau vyriausio užvaizdos. Tai visa pasakaitė. Kaip tau seka- si, Andriau?

ANDRIUS. Kaip matai, panie teko... Pasa- nau, mano dukte jau su manim beveik lygi. Butinai reikia supažindinti. Ji sodne, eiva.

ŠAPALAS. Linksma man bus pažinti duk- terį, mano taip malonaus draugo (atsikelia ir eina prie durų).

ANDRIUS. (biskuti pasilikęs į Klotildą) Tak to tak, panie teko, štai žentas. Štai vyras Adelina. Turtingas, geros šeimos, turi puik- ką tarnystę.

KLOTILDA. Duotum ramumo. Dabartinis jaunimas pasirenka patys savo gyvenimo drau- gus. Vėl piršlybos. Tu savo dukterį, kaip gy- vulį, nori parduoti už aukščiausią prekę.

ANDRIUS. Ką geresnio ji gali pasirinkti, panie teko (visi išeina).

Uždanga

AKTAS TREČIAS

Tas pats kambarys, kaip ir antrame akte. Trys mėnesiai vėliau.

Klotilda ir Adelina.

KLOTILDA. (įeina atgal žiurėdama) Tikri stebuklai. Geriau negalima buvo tikėtis, jeigu būtų ir ant rašto padaryta sutartis. Adutė jaučiasi nelaimingiausia pasaulyje. Gaila man jos; užsitarnavo savo priešingu nusistatymu: kad ir beždžionas, bile ponas. Pamatysime. Dabartiniame laikė romano nėra... Jaunikai- čiai pasileidę, pamylėti negalima, Jeigu jau parsiduoti, tai turi būti didelė preke... ha, ha, ha... Gal bus be prekės... (atsisėda).

ADELINA. (įeina, vasarinė suknelė, skrybe- lė rankoje. Nuliudus, neatkreipdama atydos į Klotildą, pamažu prisiartinus prie kedės atsi- sėda ir užsimastoti).

KLOTILDA. (neatboliai) Ar nejojai šian- dien rytmetiniam pasimankštinimui?

ADELINA. (neatsikreipdama) Ne...

KLOTILDA. (vis neatboliai) Kas yra Adu- te... sergi?...

ADELINA. (atsikelia, neramiai vaikščiaja) Ne...

KLOTILDA. Tai kas yra? Ko taip nerami? Išjok, šviežias gaivinantis oras pataisys tavo upą.

ADELINA. (staiga) Aš daugiau neįjodinė- siu. Aš nenoriu, kad jis net arti prie manęs būtų. Aš neapkenčiu jo. Mociute, pasakyk tē- veliui, kad jis atstatydu jį.

KLOTILDA. Kas yra? Apie ką kalbama?

ADELINA. Apie ką kalbama?... Ne kas ki- tas, kaip tas neperkeičiamas, nepakenčia- mas Kazys...

KLOTILDA. Kazys?... Ką jis padarė? Ar įžeidė tave?

ADELINA. (priebėga prie Klotildos, apkabi- na verkdama) Mociute, kad tu žinotum, kaip aš nelaiminga?... Kaip aš nelaiminga.

KLOTILDA. (nuduodama susirupinimą) A- dute, tu lyg nesavyje. Ką Kazys padarė? Rei- kia ji nubauti... Aš tuoj liepsiu jį išvaryti, atstausiu.

ADELINA. Ne, mociute... Jeigu ji atstaty- tum, aš nežinau ką sau padaryčiau.

KLOTILDA. (nuduoda nusistebėjimą) Adu- te... Ar aš gerai supratau? Ar tu?...

ADELINA. Taip, aš ji pamylėjau. Aš ne- kalta... Aš be jo gyventi negaliu. Jis mane iš- proto išvarys. Mociute, aš... nemoku pasakyti, kas su manimi atsitiks.

KLOTILDA. Atmink, jis tik tarnas... Kokia nesamone...

ADELINA. Aš ji mylėčiau, kad jis būtų ka- minkrėtis.

KLOTILDA. Tavo nusistatymas už turtingo parsiduoti.

ADELINA. Lengva buvo filozofuoti, kol ne- pažinau meilės.

KLOTILDA. Ką tėvelis pasakys? Išleisti ta- ve už turtuolio, tai jo religija, tikyba.

ADELINA. Jeigu tėvelis neleis geruoju, aš slapta pabėgsiu.

KLOTILDA. Dalykas pabaigtas. Tavo lai- mės dėliai, aš mieliai sutinku. Stengsiuos pri- kalbėti tavo tėvą.

ADELINA. Dalykas pabaigtas? Man rodo, dar nepradėtas. Delto tas mane taip ir kanki- na... Mociute, pasakyk man ar aš neesu gra- ži? Ko man truksta? Trys mėnesiai, kaip pas- mus tarnauja; trys mėnesiai kasdieninio jodi- nėjimo, kirstynių pamokos, gegužinių šokiai, vėlyvu laiku sugrįžimai ir kad nors kartų bu- tų meilei pažvelgęs į mane.

KLOTILDA. Tur but tu nedaviai padraši- nimo...

ADELINA. Padrašinimai ir progos buvo net nesmagiai gausios. Vieną rytą išjojome prieš saulėtėlę ant žvirzdes kalno. Sustoję petys prie peties, gerėjome žarėjančios aušros puik- kumu ir sprogtanciais saulės spinduliais. Ty- čią prisiglaudžiau prie jo. O! kaip arti jo kvė- pavimas; kaip karšta liepsna mane degino... Dar arčiau, o jis lyg būtų akmens stulpas, nei krustelėjo. Jeigu tai nebuvo proga... kokios reikalaujama?

KLOTILDA. Proga, taip... bet padrašinimo reikia — suprask, kad jis tik tarnas.

(bus daugiau)

Kasos ir Ipokratės Esencija

Zagariečių Aguona.

Taša.

— Diena prieš tai švent- dienis; po pamaldų eikstėse vaikštinėjome, žaidėme visos su svečiais, kurie pensjonato valdybos leidimą turėjo čia būti. Išnaktį, toj pačioj audi- torijoj šokome svečiams daly- vaujant. Dvyliką valandą sve- čiai pensjonatą apleidę i- mes savo kambariuose užsi- darėme. Kada aš įėjau mu- dviejų kambarin, Ida jame jau buvo — rengėsi gultu. Man įėjus, ji naktiniuose ru- buose ir supintomis, ilgomis ant nugaros nuleistomis ka- somis pripuolusi, mane rate suk- dama kalbėjo: "Miela Amylė mano kasos, mano turtas, vi- si jū grožį pastebi ir visi jas išmily. Ir švakar, tavo bro- jis gyvė jas. O! visiems jos patinka. Tai mano brangus turtas — mano kasos!"

— Aš irgi jos kasas pagy- riau. Ir tiesa, tai buvo vertos, nes tokio ypatingo grožio ka- sos, tai didžiausias mergaitės turtas.

— Sugulėme atskirose lo- vose; bertainiui valandos pra- slinkus, manęs paprašė pati- krinti durų užraktis. Aš pasi- idomavau jos bereikalinga at- sarga, kurią ji man tik pirmą kartą teparodė. Ji pasiteisi- no: "Tai be prasmės, bet ne- samoningas jausmas. Kasžin ko mane šianakt baugina." Aš duris užrakiau.

— Rytmetį, po pirmo skam- bučio pabudusi žiūrėjusi ant stalo, du juodu dryžu. Per- sigandusi nesamoningai sušū- kau: "Kasos, kasos!" Nuo mano šauksmo Ida pabudo, sekdamama mano žvilgsnį sta- lan, rankoms galvą glėbdama šaukė: "Kasos, kasos, mano kasos!" Mes abi šaukėm ka- sos. Ašt mūsų šauksmo mē- gaitių prisirinko salėje, dau- žė duris, aš atidariau jas.

— O langai ar užrakinti buvo, — slegiu balsu klausė pirmininkė.

— Atdari — atsakė liu- dininkė, — bet trečiame au- kšte įkopenas neįmanomas.

— Liuosnorių prašau, liudy- ti, turinčių žvilgsnių, per pen- sū matuodama studentes, ra- gino pirmininkė.

— Visoms tylint, šalip, pensjo- no vedėjos sėdintis, kantrumo pritrūkęs vienas pensjonato valdytojas p. Kalnius prabilo. — Kiek aš permatav, čia susirinkusiųjų tarpe kaltininko nėra. Dar liudija tas, jei moterys jo nesuranda, kurios panašiam darbu ekspertai yra. Žinoma, prasikaltimas neabejotinai rimtas; kuris ir vyrų asmenybę liečia. Butent, jei mes vyrų tokius įvykius ignoruosime, tai moterys prie vyrų dar glaudžiau prisilės. Tada netik pretenzijomis į lygias teises visuomenėje, bet musų ir asmeninė išvaizda pa- megdžiojama taps. Todėl pra- sikaltėlio reikia ješkoti tik š- orej, ir radus jį patariu nesig- ailėti nubauti, o šiuomi čia tardymą baigti.

— Visi posėdininkai tam pri- tarė ir pirmininkė tardymą baigdama ragino studentes rinkti žinias. Ir nors mažiau- siam įtarimui atsiradus, tardy- ma išnauro pradėti ketino.

— Ida stalo kampą apglėbusi garsiai užsikukčiojo. Tardyto- jos, ir tos, kurios kaip mumi- jos tardymo metu užstalėj sė- dėjo, dabar rate apspūsius ramino Ida. Ir vyrų tardyto- jai savivertos nepamesdami, bury prie stalo stovėdami jai užuojautos žodžio, nors ir ne- didelio — negailėjo.

Studentės tardymu nepa- tenkintos. Jas žingeidumas tiesiog degintė tebedegino, už- tat iš vietų nejudėdamos horu kalbėjo ir neaiškų nepasiten- kinimą tardytojoms rodė, net- gi nuskriaustajai užuojautos savy mažai berado.

Kai visi Auditorijos svečiai lig galo nepatenkos paėjo, ta- da viena studentė savęs pasi- tikėjimą veidė turėdama ir padėties stovio oriojantacija, akių liepsna rodydama, paki- lusi iš vietos, vidury svetainės sušuko:

— Aš žinau kaltininkę, aš — Nuskriaustosios veidas pa- giedrėjo. Momentaliai užsta- lin susirikiavo tardytojai ir kurti tyla apglėbė, kurioj liu- dininkės drąsus į tardytojus žengianti žinksniai, rodė čia tik teekzistavo.

— Mano vardas Irena Ju- raitė, niekano nekviečiama; lėtai, išdidžiai priėjusi prie tardytojų stalo tarė, visų pen- sionacių, visame kame tiks- lumo pavyzdys ir glaudi drau- gė nuskriaustosios.

Pensjonatą ir tardymo ve- dėjos Ireną prieš savę stovin- čią pamačiusios susirado ir savo žioplumą. Tada prisimi- nė joms Irenos tardymo metu du įsišokimu, butent: "Tam darbu tikrai sveiko proto rei- kėjo ir, absurdas". Jos abi sau lygiai už tat išmetinėjo, bet apmaudą slėpdamos, ku- kliai, prideramose pozose lai- kėsi ir pirmininkės teise pasi- naudodama pensjonato val- dybos dalyvė slegiančiu balsu prabilo.

— Sakyk Irena, kas kalti- ninkė?

Irena, gailėsčio ir pagiežos žvilgsniais Ida permatavusi ir lyg iššaukdama, tiesdamos į tardytojus, drąsiai prabilo pakartodama:

— Mano vardas Irena Ju- raitė. Metų turu devyniolika. Pensjonate esu tik pusmetis ir tai tik tam, kad Idos plau- kus nukirpti. Aš nukirpau juos!

— Irena, Irena! Tu...? Instiktyvai, juodriai šaukia nu- skriaustoji.

— Irena!, šaukė horu pen- sionatės. — To becruko mu- sų švariai įstaigai, — lemen- tavo pensjonato personalas, ir pirmininkė nejučiomis ran- ka taip smarkiai stalan suda- vė, kad pensnės stiklai suby- rėjo, tik kotas auksu švitrė- damas rankoj, virpančiai te- bekreslenos. Tačiau tam svar- bos nepriduodama, pirminin- kė ragina priežasti ir eigū nu- statymo prieš čia esančius ati- dengti sakydama:

— Irena, pati prisipažino, gerai. Bet dabar leisk mums

(bus daugiau)

Garsinkitės
"S A N D A R O J E"

Greitas Laivų Patarnavimas į Europą

Per Hamburg Musų Moderninius Laivus
HAMBURG DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN NEW YORK

Išvažiuoja reguliariai kas savaitė. Taipgi reguliariai išplaukima mus populiaris kambariniai laivais:

ST. LOUIS, MILWAUKEE. IR CLEVELAND.

Prieinamos kainos Tiesioginiai gelžkeliais susisiekimai su Lietuva Del informacijų kreipkitės į lokalius agentus musų

HAMBURG-AMERICAN LINE

177 No. Michigan Ave., Chicago, Ill

Muzikos Žurnalas

MARGUTIS

KETVIRTI METAI eina muzikos, dainų ir juokų mėnesinis žurnalas su gaidoms del mažų pianistų, del dainininkų, del chorų, del dainų mylėtojų ir del visų lietuvių, kurie myli lietuvių liaudies dainas.

Už \$1.00 gausite 8 Nr. Metams kainuoja \$1.50. Dovanų duoda "Margučio Kalendorius", pilnas juokų, burtų ir kitokių dur- nalogių.

Pinigus siųskite paprastam laiške sekančiu adresu:

Margutis, 2437 W. 69th St., Chicago, Ill.

Skaitykite SANDARA

"SANDARA" tai veidrodėlis Amerikos lietuvių gyvenimo, tai vienatinis demokratiškas, tautiškas, liberališkas laikraštis. "Sandara" leidžia jau per 17 metų Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, kuri daug prisidėjo prie Amerikos lietuvių geresnio gyvenimo, taipgi daug prisidėjo ir prie Lietu- vos Nepriklausomybės iškovojo.

"SANDARoje" rašo ir bendradarbiauja geriausios Amerikos lietuvių jėgos, taipgi turi korespondentų ir rašytojų iš Lietuvos, Vokietijos, Francijos, Pietų Amerikos respublikų ir k. Jei dar neskaityte "SANDAROS," tai išsirašykite ir apturėję kas savaitė džiaugsitės su jos žiniomis, pra- nesimais, visais straipsniais ir tt.

"SANDARA" kainuoja metams tik \$2.00. Įdėkite į laišką du dole- riu, užrašykite "Sandaros" adresą ir nunešę į paštą už- registruokite. Jeigu turite Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų, tai nukirpkite kuponą už 1930 m., arba už 1931 metus ir atsiųskite "Sandarai," tai gausite "Sandarą" per metus ir dar priedo už 50c. knygų. O jei prisijū- site Penkis dolerius pinigais arba kuponais, tai "Sandarą" gausite per tris (3) metus. Į Lietuvą "Sandara" metams \$3.00.

Visada rašykite šiuo adresu:

"Sandara"

3236 South Halsted Street,

Chica

Lietuvos ir Ispanijos Klerikalai

Šiuos žodžius rašant laikraščiai praneša, kad Ispanijoje po nuvertimui karaliaus Alfonso, minia sunaikinusi 21 bažnytinį namą ir 50,000 kunigų bei minyškų esą pabėgėliai.

Tokius pranešimus skaitant galima daryti išvadą (ir be abėjos klerikalai ją panaudos), kad Ispanijos liaudis, sukilusi prieš klerikalizmą, ne pripažįsta žmogui protavimo teises ir del kokio išrovavimo naikina katalikizmą.

Bet rimtai žiurint į gyvenimo davinus matome ką kita. Pirmas, iš praktikos žinome, kad klerikalizmas tarpsta ten, kur yra monarchija arba liaudies priepaūda. Juk atmename caro laikus Lietuvoje. Kuomet kunigai bažnyčiose atkaldėdavo Božę Carią Chrany, jie jausdavosi valdovais ir visur turedavo teisę persekioti carui neištikimus lietuvius. O kurie kunigai buvo caro garbinimui priešingi, tie kaip iš caro, taip ir iš Romos valdžios buvo persekiojami, kilnojami ir varginami.

Tad ir Ispanijos Monarchiją numetus, kuomet liaudis paėmė valdžią į savo rankas, klerikalizmas pajuto didelį pralaimėjimą. Jie gerai supranta, kad demokratinė valdžia įves šaly tvarką, koki šandie yra laisvoje kultūrinėje šalyse, o tuo žygiu neišvengiamai turi susiaurinti klerikalizmo teises ir sudrausti juos nuo sauvaliavimo, tad klerikalizmas, pirm negu šalyje tvarką įvesta ir pradeda intrigas prieš valdžią. Gi liaudis ir valdžia matydama tokius klerikalų nedorus darbus netekus kantrybės kartais priversta žiaurumą panaudoti.

Lietuvoje katalikystė turi pilną laisvę. Bažnyčia sujungta su valstybe ir valstybės liešomis užlaikoma. Kunigai gauna algas iš valdžios izdo ir sykiu už dvasinius patarnavimus gerai skuta savo parapijonus. Bet ar jie patenkinti tuomi? Anaiptol ne! Juk Lietuvos kunigai, kaip ir mes visi lietuvų motinų išauklėti ir, rodos, Lietuva, jos gerovė jiems turėtų būti arčiausiai širdies. Bet kuomet popiežius Vilniją priskyrė lenkų vyskupijai, tuomi pripažindamas lenkams Vilnij, ir kuomet Lietuvos valdžia popiežiui pasipriešino ir pareikalavo, kad jis atšauktų savo atstovą iš Lietuvos, tai Lietuvos kunigai griestai išėjo prieš valdžią ir dar net išdrįsta sakyti, kad Lietuva būtų tvirtesnė, jei ji susivienytų su Lenkija!.. O kada už tokią pragaištingą politiką valdžia vienam kitam kunigui čiuptelėjo už apykaklės, tuomet kelia skandalą ir katalikus nori įtikinti, girdi valdžia persekioja katalikystę. Ar tai galima rasti didesnę nedorybę ir veidmainystę, o vienuok jie skelbiasi esą doros skelbėjai. Tai tau ir dora, jei del fanatizmo nesigaili tautos laisvę pražudyti ir brolius atiduoti vergijon.

Pasaulio žmonija buvo despotų surakinta vergijos retėžiais. Nešė sunkų gyvenimo jungą, nulenktais sprandais ir net ausys užglušo besiklausant kunigijos tikrinimų, kad tas vargas ir toki tvarka nuo Dievo duota. Pagalios liaudžiai įgriso vergijos našta, trenkė ją nuo savo pečių ir tuomi vienas po kitam įvairūs despotai apvirto kojom

aukštyn. Neišvengiamai griūsi ir Romos despotizmas. Ir tas griuvas ant tiek greičiau prisitars, ant kiek kunigija Romos interesus statys pirmesnioj vietoj už tautos reikalus. To nepakenčia rusai, nepakenčia lietuviai, nepakenčia ispanai, nepakės ir kitų tatų žmonės. Šiandieninis gyvenimas verčia rupintis savais tautos reikalais, o ne svetimiems bernauti.

— Girkalniskis

Štai ir Vasara, — Ką Daryti.

Didelių miestų gyvenimas kai kam įdomus, but kai kam nepakenčiamas. Įtemptas darbas, nervingas rūpesnis nunistoti "džiabo", beviltis ieškojimas darbo, nuolatinis kur tai skubėjimas, trankymas po "subways", gazolino smarvė ir dulkės—vis tai civilizuoto miestiečio kasdieninio gyvenimo draugai. Kam tas nenusbosta? Del to tai vasara yra taip maloni viešnia.

Simtą metų tam atgal musų garbingas poetas Kristijonas Duonelaitis taip aprašė miestiečių (dvariškių) ir kaimo skirtumus:

"Ak kaip daug mieste ir dvaruose prisistena: Čia viens rėkaudamas durnai su padagre pjaūjas, O kitas ten dusaudamas dakta ro šaukia".

Toliau jis sako:

"Kad mus atlankyti vėl vasara rengias Mes lietuvninkai..."

...poniškos ligos kentėt neprivalom. Dievui buk garbė, sveiki pavasarį baigiam ir visi druti pagryžtant vasarą matom".

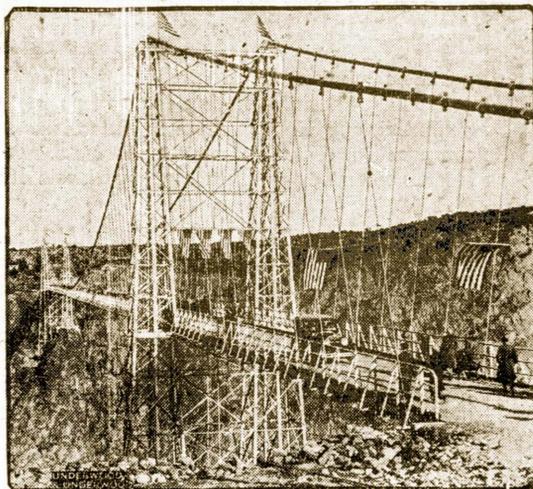
Vakacijos,—atostogos! Jos vilioja meilužė, kaip sweet-heart. Norisi važiuoti, bėgti, lėkti. Tačiau Lietuvos išėivių vaikai, čia Dėdės Samo žemėje gimę ir auę, dažnai nebesupranta savo tėvųjų jausmų ir jų pasiilgimo savo senosios Tėvynės Lietuvos. Ir kas čia stebėtina: juk jų akys Lietuvos neregėjo, jų jaunos sielos neturėjo progos Lietuvos išpužiais pagyventi.

Vietoj beviltiškai verkšlenti del jaunosios kartos ištautėjimo, duokite progos Jusų jaunuoliams bent sykį tikrąją Lietuvą pamatyti! Patys vykdam Lietuon svečiuotis,—nepalikite savo vaikų užpakaly, imkite drauge su savim. Kai tėvai vieni, sugrįžę iš Lietuvos, bando su čia namie likusiais vaikais pasidalinti išpužiais,—kokia jiems (vaikams) "malonumas" klausytis apie nematytus ir nesuprantamus dalykus? O jeigu būtų drauge keliavę Lietuon,—parsivežtieji išpužiai būtų neišsėmiamas atsiminimų šaltinis visai šeimai ilgiausiam laikui. Tat su tokia kelione neišvengiamai surištos išlaidos yra daugiau negu 100% pateisinamos, nes tai yra protingas investentas į šeimos laimę, sveikatą ir tautinį-kultūrinį jaunosios kartos auklėjimą.

Jauni žmonės yra reikalingi jaunos draugystės. Kas gali but įdomėnio ar tikslingesnio kaip Amerikos lietuvių jaunimo broliavimo su Lietuvos jaunimu! Kaip daug jų bendro, bet ir kaip daug tarp jų naujo ir skirtingo atsirastų ir šnekoje ir apsiėjimuose ir bude ir sieloje.

Trumplaikines pažinties ryšiai gali buti visam gyvenimui reikšmingi. Asmeninės lietuviško jaunimo pažintys abiejose Amerikos pusėse yra rimčiausias kultūrinio bendravimo pagrindas netik tarpe Amerikos lietuvių ir Lietuvos, bet ir tarpe Amerikos ir Lietuvos.

Abiejų okeano pusių lietuviškojo jaunimo bendravimo svarba yra visuotinai pripažįstama ir jau pradėta vykdyti. Štai 1920 metais burelis jaunų Amerikos lietuvių savanorių nuvyko Lietuon ir karėivių uniformoje dalinosi vargais ir džiaugsmais su Lietuvos jaunuoliais. Štai vėliau vienas kitas Amerikos lietuvis-jaunuolis vyksta į Lietuvos Universitetą ir kitas mokyklas. Štai "Vyčių", štai "Susivienijimo" organizuoti Amerikos jaunuolių bureliai skina pirmuosius svečiavimosi Lietuvoje takus. Į šio reikalo svarbumą įsižiūrėjo ir Vaizbos Butų Sąjunga Amerikoje ir tos Sąjungos (Ekonominio Centro) pirmininką įpareigojo šiuo reikalu, visuomeni

Naujas tiltas per Aarkano upę, kuris yra aukščiausias pasaulyje. Jis yra 1,053 pėdos virš vandens paviršiaus. Yra vienas iš Colorados parko papuošimo.

sandarbininkaujant, rupintis. Miela pažymėti, kad Ekon. Centras nesnaudžia ir eina prie realaus darbo. Jau teko girdėti, kad Ekon. Centro globoje šią vasarą rengiamos net trys ekskursijos.

Pirmoji Amerikos Lietuvių jaunimo ekskursantų grupė iš New York'o rengiasi Lietuon plaukti birželio 27 d. švedų kompanijos laivu "Gripsholm".

Antroji A. L. jaunimo eks-

kursija plauks Skandinavų Lietuvos laivu "Fredrik VIII", iš New York'o liepos 3 d.

Trečioji A. L. jaunimo ekskursija išplauks liepos 25 d. Skandinavų laivu "United States".

Ketvirtoji A. L. jaunimo ekskursija išplauks rugpiučio 19 d. švedų laivu.

Su viena iš tų ekskursijų, kaip girdėti, žada vykti Lietuon pats Am. Liet. Ekon. Centro pirmininkas. Gi eilinė "Vyčių" ekskursija šią vasarą žada plaukti Lietuvos aplankyti birželio 6 d. Skandinavų laivu "Helig Olav".

Panašios jaunimo ekskursijos tai tikros pavasario kregždės: jos suteiks daug linksmumo Lietuvai. Lietuvos jaunimas iš savo pusės pasiūstengs malonius svetelius pasitikti broliškai-lietuviškai kad jie jaustųsi "kaip namie". Kad šios pastangos užsitarnauja pilno visuomenės pritarimo rodos negali buti abejonės.

Jauniems keliauninkams turistams ir jų palydovams palinkėkime laimingos kelionės!

— Zadeikis L. G. K.—

1931 m. balandžio 23 d.

Zonite For pyorrhea

Apsisaugojimui nuo smegenų ligų, vartokite Zonite, naujas galtingas antiseptikas. Taipgi apsaugos nuo šalčių, kosulio ir sunkesnių nosies ir gerklės ligų.

Garsinkitės "SANDAROJE"

Sandaros 17-tas Seimas

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Seimas bus Detroit, Mich., birželio 26 ir 27 dienomis, Lietuvių Svetainėje 3564 W. Vernon Hy. ir kampas 25-tos gatvės.

Atvažiavusieji delegatai į Seimą, galėsite apsisototi Hotel Statler, Hotel Fort Shelby arba Hotel Pennsylvania. Kurie delegatai geisite apsisototi prie Sandariečių privatiuose gyvenimo butuose ir reikalaudami kitokių informacijų, atvažiuokite į Detroit, teiksities kreiptis pas p. F. Motužą,

14676 Wark Ave., arba apietorių J. Smaili, 12000 Jos. Campau Ave., telefonas Hemlock 10170.

Detroit, Mich. Sandariečiai kviečia koskaitingiausi buri delegatų atvažiuoti į garsųjį Great Detroit, Mich., nes čia, apart Seimo reikalų, turėsite progą susipažinti su didžiaufabrikais pasaulyje. ir pasimatyti su patim karų karalium Henry Ford.

Sekantiame "S." num. paršaisime plačiau apie Detroit įvairenybes. Seimo Reng. Komisija.

PASINAUDOKITE
TIEKIMAS DABAR ESANČIAIS
"BARGENAIŠ" ant plumbingo
icvapskūmo aprekiu.
Išmintingi žmonės
pasinaudos šiomis
nepapastomis
vertėjimis
ir pėks
dabar.

Gražūs pleituoti
sinky fikturiai su
malui

\$3.45

Klozetų Sedynės, kurios
tik kiekvienam toileto
puodui Golden ažuolo ar beržo mahogany

\$1.65

18x21 R.
R. Basin

Mes turime per daug
šio didumo Basin ir
mes 100 parduodame
po

\$5.75

Pilnas Maudynės kambarys už didelį sutaupymą. TRIJŲ ŠMOTŲ SETAI SU VISAIS TRIMINGAIS.

\$44.90

17x19 Prausykla—platus užlenkimo stiliaus su china kranų rankenomis, nikeliuotais sieteliais ir P. O. plugas. Pilnai tiktai

\$9.90

4, 4½ ar 5 pėdų maudynė ant kojų su vieno šmoto kranų kombinacija su china rankenomis del šalto ir šilto vandens —sujungti waste ir overflow. Pilnai tiktai už

\$22.50

Tikro blizgančio china Klozeto kombinacija, susidedanti iš tanko, puodo ir iš arba Golden Ažuolo ar Beržo Mahogany sedynė Pilnai tiktai

\$12.50

PAČIOS GERIAUSIOS RŪSIŠ BALTAI ENAMELIUOTOS SINKOS SPECIALIAI

52 colių nulenktais kraštais sinkos, kol jų išteks,

kiekviena

\$20.00

42 colių kampilnė apron sinka, kiekviena

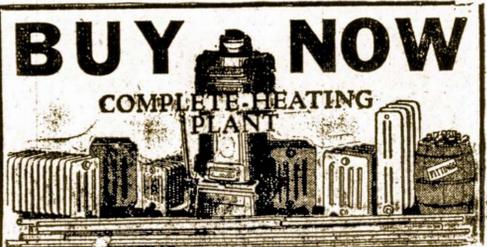
\$21.75

APŠILDYMO PLANTAI UŽ NEPAPRASTAI ŽEMAS KAINAS. Dugnas jau tikrai tapo pasiektas, ant kiek paliečiamos yra apšildymo plantų kainos. Jūs galite užsisakyti dabar ir busite tikri, kad jūs gaunate geriausį ką pinigais gali pirkti už žemiausią kainą kokios nebuvo per daugelį metų.

Įsidėkite sau boilerį dabar. Užmokėkite už jį ateinančią žiemą.

NEIMAM NUOSIMČIŲ PER TRIS MENESIUS.

Radiacija 30c už ketvirtainę pėdą.

BUY NOW

COMPLETE HEATING PLANT

M. LEVY & CO.

VYRIAUSIAS OFISAS IR ŠIORUMIS
2113-33 South State Street
Telefonai Calumet 0642-0643-0644-0645

SOUTH CHICAGO SKYRIUS. SOUTH WEST SKYRIUS
9302 Commercial Ave. 4101-5 Archer Ave.
Tel. SAGINAW 4847. Tel. LAFAYETTE 0287

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJOS

Dideli, Moderniški Motorlaiviai Keleiviams, Paštui ir Prekėms Pervežti

Tarp
NEW YORKO - KLAIPĖDOS
(Per Gothenburgą, Švediją)
SPECIALES EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Visos išplaukia motorlaiviu
"GRIPSHOLM"

Gegužės 29 d. Ekskursija, Amer. Liet. Taut. Federacijos.
Birželio 27 d. Pirma "Jaunuolių Ekskursija" rengia Am. Liet. Ekon. Centras.
Rugpiučio 1 d. Specialė Lietuvių Ekskursija.
Rugpiučio 19 d. Amerikos Liet. Ekon. Centro Ekskursija.
Platesnių informacijų ir laivakorčių kreipkitės į savo laivakorčių agentą, ar bet kurią švedų laivakorčių agentą, arba
SWEDISH AMERICAN LINE
181 No. Michigan Ave., Chicago, Ill.
21 State St., New York, N. Y.; 10 State St., Boston, Mass

KLAIPEDON

SKANDINAVU-AMERIKŲ LINIJA
ATLANKYKIME LIETUVĄ

Remkime Savo Uostą — Klaipėdą!

Kam baladotis po svetimus kraštus, kuomet del lietuvių yra palaikomas nuolatinis susisiekimas New York — Kopenhaga — Klaipėda

L. R. K. SUSIV. AMERIKOJE
Pirmoji Ekskursija Geg. May 29 d.
Laivu "FREDERIK VIII"

Linkmiausia Vyčių Ekskursija
TIESIOG Į KLAIPĖDĄ
Laivu "HELLIG OLAV"
Birželio-June 6 d.

Amerikos Lietuvių Jaunuolių Ekskursijos Rengia
Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras
Liepos-July 3 d. Laivu "FREDERIK VIII"
Liepos-July 25 d. Laivu "UNITED STATES"
A. L. Laivakorčių Agentams Kooperuojant

Visos pastangos bus pašvastos padaryti kelionę atmintina ir pilna įvairumų ir malonumų del tu, kurie dalyvas ekskursijoje Reikalaukite Nuo Savo Agento Laivakortės ant

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

Lietuvos Paštų Valdybos Ketragebto Paštui Vežioti
27. Whitehall Street, New York City
248 Washington St., Boston, Mass. 130 La Salle St., Chicago, Ill.
969 St. Antoine Street, Montreal, Que. Canada.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly
Published Weekly on Friday by the
Lithuanian National League of America
Editorial Office:
3236 South Halsted Street Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:
\$2.00 per year in the United States
\$3.00 per year in Canada and all
foreign countries

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post
Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia
Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Užsakyto kaina

Suvienuose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS
Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.
Vyriausiąsias valdžias ir suvereną yra pati tauta, išreiškianti
savo valią, slaptai ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnamečių gy-
ventojų — vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio
kultūrinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinis bešališkas švietimas ir mokslo bei kultūros kėlimas tar-
p Lietuvos ir išsivijusių lietuvių.

Kuoartimiau broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išsivijusios
lietuviškos Valstijose ir kitose šalyse.

Bendras pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoje ir visoj tautoj
„tautiniams“ demokratiniams principams.

Visuomenės švietimui ir sąžinės jautinimams tolerantiškumas ir at-
virimas tikybinio veikimo nuo politinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Kou-
stitucijai.

Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priaugančiąją lietuvių kar-
tą — jaunuomenę, išaukšti sveiką, apviestą ir tautiškai susipratusią.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais būdais —
neatitais.

SLA. PERMAŽAM ŽIPONE.

Nelabai seniai SLA. Pildomoji Taryba paskyrė dešimt dolerių į savaitę prezidentui ir penkiolika dolerių išdininkui pasamdyti sekretorių. Dabar „Tėvynėje“ jau skaitom visą eilę protestų prieš tokį „išdo eikvoji-“ jau skaitom visą eilę protestų prieš tokį „išdo eikvoji-“ jau skaitom visą eilę protestų prieš tokį „išdo eikvoji-“

Visose Amerikos įstaigose per tą laikotarpį mokėsi būti pakelti ir nė vėnas biznis del to nesubankrutino. Pas musgi SLA. dar vis manoma, jog ku pigiau mokėsim, tuo daugiau bus pelno. Desėtkas metų atgal ši organizacija buvo nedidelė. Viršininkų darbas ir atsakomybė buvo mažesnė. SLA. prezidentas tik laiks nuo laiko turėjo atsakyti į laiška arba pateikti savo nuomonę neiškiriam klausime. Išdininko rankose buvo gal tik pusė dabartinės atsakomybės.

Šiandie turime ištisą armiją SLA. narių ir virš milijono dolerių turto. Atsakantis organizacijos vedimas ir prižiūrėjimas reikalauja dvigubai tiek atydos ir darbo kiek pirmiau, o tuom tarpu atlyginimas tas pats kaip ir keliolika metų atgal. SLA. valdymo aparatas, beabejo, gerokai atsilikęs, neatsako dabartinėms sąlygom. Pasiutas prieš karą žiponėlis tapo pertrumpas ir reikia arba seną praplauti arba užsisakyti naują.

Mes esam įpratę taisyti senus, taigi ir pakėlimas užmokėsim yra pirmutinė pastanga prisitaikinti prie naujų gyvenimo aplinkybių. SLA. viršininkai gaudami „badaujančio, žmogaus, užmokėsim“ negali idėti visų savo pajėgų ir energijos tam darbu, kuriam yra išrinkti. Iš vienos pusės mes sutauptom, bet iš kitos — skriaudžiam organizaciją ir trukdom jos augimą.

Tegul didžiausios New Yorko kompanijos mokėtų vedėjams šimtą dolerių į mėnesį. Į vienus metus laiko visos jos subankrutuotų. Pigus darbininkas ne visada ekonomiškias. Pakėlimas algos prezidentui ir išdininkui nėra smerktinas žingsnis. Jeigu jie bus sąžiningi, tai savo organizacijai atsiligins keliariopai. O jei to nepadarys, tai tuomet ištikro turėsime pamato skusties, kad SLA. viršininkams perdaug išmokėjom. Todėl tos kuopos, kurios protestuoja prieš pakėlimą, turėtų palaukti kol paaikšės šios mažutės permainos rezultatai.

AR SPAUDŽIAM KLAIPĖDOS LIETUVIAI?

Londono išeiną „Saturday Review“ savo editoriale perspėja Lietuvai, kad ji perdaug nespaustų Klaipėdos krašto gyventojų vokiečių, nes tai esą pavojinga pačiai valstybei. Budama iš dviejų pusių apsupta neprielankių kaimynų, Lietuva turėtų elgtis atsargiai su tautinėmis mažumomis, nes kiekvienas griežtas žingsnis: „atkreipia Vokietijos ir Lenkų domę.“

Tokie užmetimai iš anglų pusės nėra mums malonus; ypač kuomet jie paremti ne faktais, bet bendrais išvedžiojimais. Vargiai ar yra noro iš Lietuvos pusės pavergti klaipėdiečių, arba išniekinti jų papročius ir teises. Gali įvykti pavieni incidentai, priešingai tolerancijai ir draugišgam sugyvenimui, bet tai neišvengiama, ypač esamose sąlygose. Kivirciai kyla ne del to, kad Lietuva stengtusi ištautinti Klaipėdos kraštą ir bandytų atimti duotą jam autonomiją. Tas būtų bergždžias darbas.

Visas nesupratimų šaltinis yra aiškinime tos autonomijos — kur ji prasideda ir kur baigias. 1924 metais, geg. 8 dieną Lietuva pasirašė sutartį su Prancuzi-

ja, Anglija, Italija ir Japonija, pagal kurią Klaipėda kaip autonominė dalis atiduodama Lietuvai. Vietinio pobūdžio administracijos klausimai paliekami spręsti pačių klaipėdiečių sėmelniui; tuom tarpu kaip paštas, gelžkeliai, apgynimas, valiuta ir susinėsimas su užsieniu pasilieka centralinės valdžios rankose. Pasirašyta sutartis nūmato, jog Lietuva yra vyriausia Klaipėdos globėja.

Tuom tarpu vokiečiai šią sutartį iš 1924 m. geg. 8 d. supranta savotiškai. Jie tikrina, kad Klaipėda nėra po Lietuvos valstybės globa, bet stovi šale; kitaip sakant lygi. Iš čia išeina, kad centralinė valdžia neturi teisės kištis į Klaipėdos reikalus. Jeigu vokiečiai ištikro taip mano, tai ir teisingas Lietuvos žingsnis jiems gali atrodyti priespauda. Jie turėtų persitikrinti, jog suteikta autonomija dar nereiškia pilną nepriklausomybę nuo Lietuvos.

Vokiečiai taipgi mėgsta savę vadinti atstovais kokios ten stebuklingos germanų-romėnų kultūros, daug aukštesnės negu „rytinė“ arba rusiška, kurią esą lietuviai persiėmę. Į šią vokišką kultūrą jie tiki kaip į kokį dievą ir, žinoma, pasiekia fanatizmo rybų. Čia Amerikoje daug kalbama apie nordikų pirmybę, ir jie būtų vieni gamtos apdovanoti. Šitoks kvailas savo rasės įdievinimas apsunkena sugyvenimą su kita tautine grupe.

Nereikia užmiršti, jog Lietuva paėmusi Klaipėdą savo globon, elgiasi su vokiečiais dešimt kartų švelniau negu lenkai, tačiau Lenkijoje vokiečiai nekalia tiek trukšmo, kiek pas mus. Ištikro, kuo daugiau turi, tuo daugiau nori.

Apžvalga

VALDYBĖMS ATEINA GALAS.

Smetonos valdžia padarė didelę klaidą paleisdama Kau- no ir kitų Lietuvos miestų savivaldybes. Šios įstaigos neturi nieko bendro su politika ir, kiek mums žinoma, neagitavo už demokratiją. Toks valdžios žingsnis padarys blogo įspūdžio užsieniuose ir apsunkins mūsų kovą už Vilnių.

Pas Smetoną ir p. Tubelį pasitelbę kovą savivaldybėms, visai neatsižvelgiant į tai, ką jos atliko ir ką dar atliks ateity. Kiekvienas mūsų atsimeina, kad savivaldybės padėjo sukurti Lietuvos valstybę, ateidamos į pagalbą su pinigais ir maistu pirmiesiems savanoriams.

Tiesą ateinančio mėn. 15 d. įvyks nauji miesto savivaldybių rinkimai. Bet rinkimų teisės ir kandidatų kvalifikacijos jos taip susiaurintos, kad naujosios savivaldybės bus tik šašelis pirmųjų. Pav. balsuotojų amžius pakeltas iki 24 metų, tuo budu daugelis subrendusių jaunesnių piliečių negalės balsuoti. Balsuotojai privalės turėti nekilnojamą turtą arba biznį už kuri jie moka taksum. Kitaip sakant, neturčiai bus išskirti, tarytum jie nebūtų nė lietuviai, nė piliečiai. Šitoks patvarkymas priešingas netik demokratybei, bet ir paprastam žmoniškumui.

Gan keistai skamba ir Kauno miesto savivaldybės rinkimas. Čia ministerių kabinetas pats skiria vieną trečdalį tarybos narių.

Jeigu valdžia jau malonėja skirti tiek, tai kodėl gi jai „neišrinkti“ ir visų. Tuomet laikina sostinė, miestai ir miesteliai šoks taip, kaip išakys ministerių kabinetas. Piliečiai neteko teisės rinkti seimą, tai kam dar jiems leisti rinktis valsčių tarybas ar ką panašiai. Žmonės turi tik klausyti; jie perdaug žiopli, kad suprastų kokia valdžia jiems but geresnė. Tegul p. Tubelis buna neklaidingu popiežium, kurio žodis, įstatymas.

ACIŲ; MUMS UZTENKA SAVU.

„Naujienos“ laiks nuo laiko parodo mums ypatingai rinktinę sirdį. Paskiausias jų

linkėjimas, vertas susidomėjimo, yra štai koks:

„Sandara“ jau kelinti metai kaip neturi redaktoriaus. Dabar Pruseika, turintis ilgų metų patyrimą, nebeteko darbo. Kąžin ar nebūtų gerai, kad jie susitartų šiuo klausimu.

Kadangi socialistai idėjiniai stovi truputį arčiau prie bolševikų negu mes, tai ir p. Pruseiką, nežeidžiant jo, reiktų gražinti socialistams, kur jis pirmiau ir priklausė. Sandariečiai, paprastai, svetimų redaktorių negraibo. Priešingai, kuomet turi kokį atliekamą jį pasiunčia kitiems.

NETOLERANCIJOS PAVYZDYS.

„Lietuvos Žinios“ praneša idomų incidentą Vėviržieniuose, Kretingos apskr. Čia neseniai mirė žymus visoj apielinkėj veikėjas Kazimieras Šakėvičius. Daug dirbęs visuomeniniam gyvenime jis buvo rusų ištremtas į Sibirą ir ten išbuvo keliatą metų. Niekas ne galėjo pasakyti, kad jis būtų buvęs ypatingas tikėjimo priešas. Kova su bažnyčia atrodė jam permenku dalyku. Bet nelaimė jis skaitė „Lietuvos Ukinišką“, leidžiamą pažangios sriovės žmonių. To jau užteko, kad vietinis klebonas padėtų ant jo pasmerkimo ženklą.

Mirus minėtam veikėjui, jo šeimyna nuėjo pas kleboną tartis kiek reikės mokėti už laidotuves. Ir taip pasak „L. Žinių“:

Buvo susitarta ir sumokėta. Po to dar pareikalavo vikaras 20 lt., jei į kapines pėsčias eisias. Buvo ir tas sumokėta. Negana to, ryto metą klebonas pasakė, kad jis anksčiau nežinojęs, kad velionis skaitęs „Lietuvos Žinias“ ir „Lietuvos Ukinišką“. Atlikus už velionies sielą pamaldas, reikia kuną lydėti į kapines, o čia eina ginčas. Mat, buvo susitarta į kapines lydėti su laktarnomis. Bet čia pareiškė, kad velinis skaitė „L. Ž.“ tai neduos jokių velių, nors pinigai sumokėti.

Šis incidentas mažame Lietuvos miestely parodo, kad bažnyčios netolerancija dar vis tebėra giliai ir plačiai išsišakojus. Kunigas buvo išžadėjęs surengti atsakancias, pagal tikinčių supratimą, lai-

Pastabos

Lenkas apie Lietuvą.

„Vilniaus Žodis“ praneša, kad lenkas, Lietuvos pilietis, atvykęs Vilniun iš nepriklausomos Lietuvos skaitė paskaitą ir joje pasakė Vilniaus „endekams“, jog Lietuvoje ekonominis žmonių gyvenimas kelis kartus geresnis negu Lenkijoje. Ar Vilniaus „endekai“ patikės prolegentui reikia abejoti.

Idomus laikraštis

„Vilniaus Žodis“, labai idomus laikraštis, jame telpa labai daug idomiu žinių iš Vilniaus lietuvių gyvenimo, daug pranešimų iš lietuviškų kaimų ir miestelių. Patartina Amerikos lietuviams, kurie idomauja apie Vilnių, prenuruoti „Vil. Žodį“. Metams kainu 2 Dol., antrašas: „Vilniaus Žodis“, Wilenska Nr. 15 Wilno, Poland.

Atsaisko vadovauti.

Gerb. S. Vitaitis, „T“. Red. atsaisakė vadovauti SLA ekskursijai Lietuvoje, jo vieton paskirtas J. Januškevičius Jr. Kodėl p. Vitaitis atsaisakė? Ar gi jis mano, kad Lietuvoje bus šalta vasara del vacation? Kol kas jo atsaisakymas neišaiškinamas. Bet Januškevičius priėmė paskyrimą ir free biletą Lietuvoje.

Lietuviški komunistai

Mūsų komunistai pagaliau išaiškino, kur jie padėjo surinktas auksas del badaujančių Lietuvoje. Jie sako kad buv šušelpė savo lyderį p. Bimbą ir apmokėjo bilas už nakvynes viešbučiuose. Labdaringas darbas, nēr ką sakyti. Dabar gal pasiaiškins komunistai ką jie padarė su Liet. Darb. Susivienijimu ir narių sumokėtais pinigais? Gal „Laisves“ ar „Vilnius“ nupirko morgage?

Degina Jezuitus.

Tie nedori ispanai, katalikai apsvaigę revoliucijos laimėjimais, nuvertę karalių Alfonso nuostoj, dabar užsiimanė deginti Jezuitus ir jų palocus. Šiomis dienomis sudegino karmalitu vienuolyną, gražų didelį palocų Ispanų Plaza, buvusi arti karališko palocaus. Tie „nabagėliai“ karmalitiečiai mokino ispanus per šimtmečius doros, ištikimybės, palankumo, bet ispanai savo mokytojus gyvus su jų palocų norėjo sudeginti, tai šalmiai!

Nepasisekimas

Nelaiminga SLA Taryba ir jos visi advokatai negalėjo surasti kaltininkus del pražudytų \$25,000 SLA pinigų, duotų neva ant mortgage Deveniui. Dabar kuopose reikia „kariati“, idant išaiškintų nepasisekimą, o nariai visviena sako, mes važiuosime į sekanti SLA Seimą ir pamatysime „kačių koncertą“ už tuos pinigus.

Sermėgius

dotuves ir paėmė už tai pinigų. Skaitymas ne-katalikiško laikraščio, buvo pakankama, kad sulaužyti prizadą ir uždyka pasilaikyti pinigų.

Panašių netolerancijos reiškinų nemažai rasime ir Amerikoje.

Skaitytoju Balsai

SANDARIETI PAŽINK PATS SAVE.

Kam dirbti tiems, kurie mus šmeižia?

Mes manome, kad nevisi Sandariečiai pamiršome Bostono Seimo ir rytinių valstijų Sandariečių 1929 m. konferenciją, Hartford, Conn., kurioje ir fašistų-tautininkų organo „Vienybės“ nariai dalyvavo. Toj konferencijoje, apart kitų nutarimų ir priimtų rezoliucijų, buvo priimta „taikos“ rezoliucija, tarpe fašistų-tautininkų ir sandariečių. Bet ta „neupuolimo“ sutartis neilgai tęsė. Taip, kaip kad lenkai pasirašė Suvalkuose 1920 m. sutartį su Lietuva, o antroj dienoj užpuolė Lietuvos sostinę Vilnių ir užgrobė trečdalį Lietuvos. Taip ir „V.“ pirm. pamiršęs Hartfordo sutartį, užpuolė Sandariečius, išakdamas savo reikalų vedėjui išmesti iš įstaigos Dr. Viniką, Vitaitį ir Strimaitį. Pačiame laikraštje „Vienybėje“ be pertraukos kabinėjasi prie „Sandaros“ ir pavieni sandariečių, skleisdami įvairius išmislus, melus; perstatydami mus, visuomenės akyse, Lietuvos didžiausiais priešais. Jei yra dirbamas koks nors bendras darbas Lietuvos naudai — visur yra įvairiais būdais ardomas. Prisdengę po skraiste bepartvyvumo, ardo mūsų vienybę, skaldo mus į grupes, piudo ir kuomet mes jiems padedame skaldyti lietuvių visuomenę, jie džiaugiasi ir didžiuojasi tuomi.

Kas pačioje „Vienybėje“ yra talpinama prieš „Sandarą“, nereikalaujama kartoti; matome aiškiai, kaip jie yra prieš mus nusistatę. Jie smerkia mūsų idejas, smerkia tautos valią, niekina mūsų motą. „Tauta ir demokratybe“ paliko paniekos žodžių. Patys gირias esą bepartvyviai, be principų; stengiasi išbiauroti organizacijos principus, sukurti neapykantą prieš žmones, kurie padėjo pamatus, pakrikusiam Amerikos lietuvių gyvenimui: „tauta ir demokratybe“.

Kurie sutraukė geriausią tautos jėgas ir sutvėrė Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą. Kuomet matome, kad tokiomis atakomis nuolatos yra ardoma mūsų organizacija, ir net pavienių asmenų šeimyninis gyvenimas, tai mes priviolome ginti savo organizaciją ir pavienius jos narius. Juk tam mes ir priklausome į organizaciją, kad butumėm tvirtesniais, kad galėtumėm atsilaukiyti prieš užpuolikus. Kiekvienas gyvas sutvėrimas gina savo teises — net ir paukštėlis gina savo vaikus nuo užpuoliku. O mes Sandariečiai, kaip elgiames?

Važinėja mūsų priešų agitatoriai rengdami oponentus, O, mes kaip brolius juos primame pas save, suengiami prakalbas ir patys vedžiojame juos po namus, kad kuodaugiausiai paramos duoti. Ateina vasaros sezonas; išrinkime patys ir mūsų priešų vežimą ir rengiam piknikus, kurie daromi po priedanga: „tautos labas“; leidžiame savo laiką ir pinigus. Tokius piknikus mes gelbėjome surengti Hartforde, New Britain, Bridgeporte, Philadelphia, ir kitur, ir vis tai vardan „tautos labo“, o tuom tarpu tas

surinktas labas kaip tik stiprina „bepartyvių“ partizanų jėgas, kurios mus drumsčia mūsų tarpe vienybę.

Sandariečiai, matydami patį savo silpnumą ir klaidas, stengkimės jas taisyti. Lai mūsų priešai savo spēkomis, nors ir pragaistingiems darbams, mes dirbkime sau ir tautai. O kuomet mūsų priešai susipras, nustos veidmainiavę, nemynios po kojomis padarytų savo pažadų, tai tik tuomet mes galėsim bendradarbiauti su jais.

Sandarieti, Pažink pats save!

Rytų Sandarietis.

Tėvynės Mylėtoju Draugijos Darbuotojams.

Malonu yra pranešti Jums, Tėvynainiai, kad mums pavyko susitvarkyti pačiam centre. Per neatsargumą mūsų pačių draugijos vedimo reikalai buvo patekę į rankas tokių žmonių kurie apsisunkinę į vairiais darbais, buvo pasiėmę T. M. D. atsakomingas vietas, jų nepildė, ir mūsų draugiją paliko be vairo. Draugija atlikusi tokius didelius tautai darbus, paliko veik be reikšmės. Nesant Centre atsakomingiausio nario-sekretoriaus, kuopos užmigo.

Kuomet reikalai vedami atsakomingai, tai draugija tarpsta, bujoja, ir visi džiaugimės, bet kuomet apsilėidimas pasireiškia, tuomet visuose kampuose girdima nepasitenkinimai, tokių nepasitenkinimų buvo ir T. M. D. apleistuose darbuose. Bet dabar gerbiamieji, neieškokim kaltininkų, nes pradėdami aikštėn kelti klausymą, kas tam kaltas, konkrečio darbo nepaiegsime nuveikti, o po ilgų ginčių, busime priversti grįžti patys prie savęs, ir pasakyti, kad mes patys esame kalti, pavesdami vadovaujančias vietas žmonėms kurie jų vesti negali.

Štai ką nuo kuopų viršininkų yra prašoma. Praneškite žemiau pasirašusiam sekantias informacijas:

a. Kada paskutiniu kart siuntėte pinigų buvusiam sekretoriui p. V. Širvydui, ir kokią sumą?

b. Kada ir kokias knygas esate gavę paskiausiai, ir kiek?

c. Kiek turėjote užsimokėjusių narių kuopoje?

d. Ar galite atnaujinti buvusią kuopą, jei gausite iš Centro atitinkamą paramą ir kooperaciją?

e. Ar yra kuopoje sumokėtu į Centrą nepasitųstų pinigų?

Nemanykite kad T. M. D. yra žlugusi, ji turi dar \$10,000 vertės turto, ir turi galimybės daug gero darbo atlikti su tuom turtu, viskas ko mums reikalinga tai susitvarkymo, o gaunamomis nuo jų su informacijomis, galėsimė priieiti prie tvarkos, ir tuomet šauksime Seimą. Prašau nesigailėkite suteikti kodaugiausiai informacijas.

A. B. Strimaitis,
New York, N. Y.

Sudegė Lietuvos Valsytinė Opera.

Washington, D. C.—Associated Press pranešė Lietuvos Pasiuntinybei Washington'e, kad, Wolf Biuro žiniomis iš Kauno, gegužės mėn. 14 d. smarkiai apdeges Lietuvos Valsytinis teatras. Gaisro priežastis kol kas dar nenustatyta.

Mano Kampelis

Rašo Padnackas

SOVIETŲ prekybos atstovybė Kaune darydavo gerą biznį. Jos viršininkas V. Minguovas su visais stengėsi su-eiti ir visus pavaišinti. Rusų eksportas į Lietuvą augo ne metais, bet mėnesiais.

Bet štai vieną gražią dieną laikraščiuose pasirodė pranešimas, kad ateity visos atstovybės sutartys, piniginiai išmokėjimai ir notos privalės turėti apart Minguovo parašo, dar dviejų kitų — P. Odnoletkovo ir Kuravlevo. Matyt, jog gabusis Amerikas laiks nuo laiko neužmiršdavo ir savęs.

GAL BUT Latvių ir Lietuvos palitiniai santykiai nėra tokie, kaip turėtų būti, nes la-tviei per daug meilinaisi Varšuvai.

Tačiau kultūriniai ryšiai tarp šių dviejų brališkų tautų yra labai artimi. Neseniai Rygoje buvo pastatyta žinomas Amerikos lietuviams p. Vaičiūno veikalas "Tuščios Pastangos". Statė jį latvių nacionalis teatras. Publika buvo giliai sužavėta, o kritikai gausiai išgyrė.

PREZIDENTO Hooverio nuomone, bedarbė pranyktų, jei visos valstybės nustotų eikvojusius pinigų ginklavimuisi. Tai šventa tiesa. Bet kodėl p. Hooveris elgiasi priešingai. Jo valdžia išleidžia karo reikalams daugiau negu bile vie-na kita valstybė ant žemės kamuolio. O tuom tarpu visi bedarbiai palikti Dievo malonei. Gyvenk kaip nori; jei neturi duonos kashno ir pastogės — tavo vieno nelaimė. Jei p. Hooveris nori, kad jam kiti tikėt, tegul pradeda vykinti savo namuos tą ką nuolat skelbia: Bedarbių visam pasaulyje yra apie 20 milijonų.

ny; trečdalis jų vien tik Suvienyose Valstijose.

DAR viena mokslo auka. Vokiečių mokslininkas ir tyrinėtojas prof. A. Wagner surasta negyvas Grenlandijos sniego kalnuose. Apie metai su viršum laiko, jis nuvyko iš-tirti šį nežinomą kontinentą, kuris nors yra didelis, bet savo viduriniuose plotuose dar nebuvo matęs žmogaus.

Prof. A. Wager lapkričio 1 dieną apledo savo nuolatinę stovyklą ir leidosi į 250 mylių kelionę. Bet pasistūmėjęs apie 90 mylių buvo audros pagautas, sušalo ir mirė.

SANDARIEČIŲ metinis Seimas įvyksta ateinančio mėnesio 26 ir 27 dd. Detroit, Mich. Rengimo komisijos vardu p. F. Motuzas kviečia visus kuokskaitlingiausiai dalyvauti.

Tos kuopos, kurios mano, jog užteks pasiūti vieną delegatą, privaleitų išrinkti du ar tris kart daugiau. Kuo daugiau suvažiuos, tuo įdomesnis bus pats Seimas. Sandara neužilgo turės imtis keliatos naujų darbų ir ne tik ant po-pieros, bet tikrenybėje. Jeigu kas priklauso šiai organizacijai, jis turi būti veiklus; domėtis savo tautiniais reikalais; remti lietuvišką judėjimą. Sekantis Seimas turės aiškiau paskleisti obalsį: "daugiau pasišventimo tautiniam darbe".

"LAISVĖ" apgailėstauja, kad jos partnerio Chicagoje finansinė padėtis esanti labai bloga. "Medžiaginė 'Vilnius' buklė dabar yra tokia kritiška, kaip dar niekad nebuvo."

Ir ne tik medžiaginė. Suskaldymas spėkų pusėtinai demoralizavo visą armiją ir daugelis perbėga į baltųjų pusę.

Pastabos

Rašo Civyru-vyru

BOLSEVIKAI CARTERIO DAR NETURI

"Raudonasis susivienijimas" čarterio vis dar neturi. O bolševikų spauda jau senai-senai apie to čarterio gavimą savo "pakarniausius" darvatkas informavo. Išties, per ilgai ta "raudonoji pešėtis" kepama. Nė pavasario saulutė jos iš-kepimui nieko negelbsti, nė raudonasis karštis tiek ugnies neduoda, kad jis iškeptų. Man gi kažkas rodo kužda: "Keps-eps ir neiškeps susi-teps — neišmanėlių darbininkų centai to raudonojo "soju-zo" budavojimui šiekais nu-eis ir bolševikiškų čyų kišė-nės dar labiau išsipus".

To tik ir reikėjo tikėtis. Bolševikai bemanevruodami SLA. užvaldyti, savo pikto tikslo — sudraskyti brangią lie-tuvių organizaciją — neatsie-kė. Chicago Waterlooo ne jų naudai baigėsi. Tiesa, bolše-vikai prieš SLA. seimą, laike seimo ir po seimo net ir rau-donomis dujomis į SLA. tvirtovę šaudė, bet tos dujos jiems patiemis grįžo. Pasirodo, kad ne kokie tie raudonukai "streičiai".

Pralaimėjus šį svarbų mušį, bolševikiški vadai ir vadukai, čyrai ir čyfeliai sugalvojo naujomis strategijomis pasi-naudoti ir dar kartą savo

teresams naudotis. Na, už tai ir kuliiasi tie lietuviškieji zdraicos!

Pirmas mušis įvyko "Laisvės šėrininkų suvažiavime. Jį laimėjo žydpalaikiai. Po to smarkūs apsišaudymai ėjo prakalbose, komunistų parti-jos kuopų susirinkimuose ir kai kada vienas-kitas šuvis į "bepartyvės" draugijos, ALD-LD., mitingus pataikė. Laimė-davo, žinoma, tie, kurie geres-nes gerklės ir stipresnes katus turi — su faktais bolševikai nesirokuoja: argumentai ir jėga, visa išsigimėlių priemo-nė. Kai kur įvyko ir apsidras-kymų bei apdraskymų. Pa-vyzdžiui, viename Chicago bolševikų susirinkime net šeši bolševikai vieną žydelį nuo pagrindų lankan tempė, pas-kui policijos šaukėsi, o antga-lo ir "draugui" Andriuliui už nosies galuko sučiupo. "Vai-na", sakoma, buvusi tokia "strošna", kaip ir SLA. Sei-mas Chicagoje, kur bolševi-kės policistams rankas kram-tė... Žinoma, tame mitinge laimėjo pruseikiniai, nes jie, matomai, buvę "zajedlesni" ir, turbūt, daugiau "munšai-no" buvo išgėrę...

Kitas svarbus mušis įvyko "Vilnius" šėrininkų suvažiavi-me. Čia ir gi žydpalaikiai lai-mėjo. Dar pirm tos "krepos-ties" užėmimo, pruseikininkai ir iš svarbiosios bolševikų tvirtovės išmesti: iš komunis-tų partijos išgujo patį arci-vyskupą Pruseiką, vyskupą Valonį-Strazdą, Dr. Palevičių ir keletą kitų.

Taigi, žydpalaikiai, išskyrus Chicago mitingą, visur laimi. O taip esant, pruseiki-niai liko be jokių fortų — ant gryo lauko. Todėl reikia tikėtis, kad dar viena bolševi-kų tvirtovė turės but pabuda-vota — Pruseika bent vieną batarėją kurs nors pasistatys ir į "okupantus" pradės šau-dyti. Kur ta batarėja bus pa-statyta — nesvarbu. Bet, reikia tikėtis, tuomet bus kai kam daug juokų, o kai kas lies tikrai raudonas ašaras: Iš Chicago ("Vilnius") ir Brooklyno ("Laisvės") tvirtovių dideliais šuviais laidžios į ta menką batarijėlę, o ši, apsigynimui, nuodingomis du-jomis pradės į pirmąsias svaidytis. Sakau: bus tiek su-judimo, kad net šerkoms ant tvorų vietos nebus!

Gerai, kad lietuviški išga-mos tarpusavy pešasi! Kuo-met jie užimti savomis piovy-nėmis — mažiau lietuviškam gyvenimui kenkia.

Lai jiems "šventasis" Leni-nas ir "posilenijoje" besėdįs Trockis dar daugiau karingo sišaudo isaag-u-b saua įkvėpimo duoda — lai jie iki vienam išsišauda!

Gerai, kad lietuviški išga-mos tarpusavy pešasi! Kuo-met jie užimti savomis piovy-nėmis — mažiau lietuviškam gyvenimui kenkia.

Lai jiems "šventasis" Leni-nas ir "posilenijoje" besėdįs Trockis dar daugiau karingo sišaudo isaag-u-b saua įkvėpimo duoda — lai jie iki vienam išsišauda!

Gerai, kad lietuviški išga-mos tarpusavy pešasi! Kuo-met jie užimti savomis piovy-nėmis — mažiau lietuviškam gyvenimui kenkia.

Lai jiems "šventasis" Leni-nas ir "posilenijoje" besėdįs Trockis dar daugiau karingo sišaudo isaag-u-b saua įkvėpimo duoda — lai jie iki vienam išsišauda!

PYPTELĖJO IR NURIMO

Neseniai Brooklyne gimė gana riksmingas kudiškis — Tautininkų Federacija. Kudi-kių pagimdymui rengtasi ma-žai, bet gimdant pusėtinu trukimo kilo; organizatyvia-me susirinkime pirmsėdis vi-sus gerus lietuvius išgamoms apšaukė ir juos išnaikinti už-simojo. Paskui per spaudą, keletą kartų atsikrankštes, tas jaunas vaikėžas į šulinį (Sandarą), kuriam jo tėveliai skančiai gėrė, išsispiaudė. Dar paskui keletą kartų audringai pyptelėjo ir rodėsi, kad iš to kudiško išaugs toks stulpas, prie kurio galės visa "100% lietuvių smetona" prisiglausti.

Kudiško auklėjimui pašam-dyta kelių kalibrų momkos: penkių parapijų parapijonas, "Keleivio" škaplierių parda-vejas, visų lietuviškų partijų buvęs narys ir darbuotojas ir

keletas visokių-kitokių inžinie-rių. Bet dievai žino, kaip tos momkos tą kudiškį auklėja. Jo sveikata, išrodo, nekokia: gi-mė budamas dešimties ir pu-sės svary, širdis buvo pusiau normali, bet dabar: svoris un-cijomis kasdien mažėja ir pulsas vis nenormaliau ir ne-normaliau muša. To priežas-tis, sakoma, sekama: "kelei-dininkų" škaplierių inžinierius, pats nemokėdamas anglų kal-bos, Federacijai pagamino an-glų kalba istatus, o tulas ad-vokatas, lietuvių kalbos ne-mokėdamas, norėjo tuos ista-tus lietuviškai ištaisyti, bet vėljau taip juos sukritikavo, kad, sakoma, jau amžinan-tilsiui Federacijos pirminin-kas ant lentynos padžiovė.

Ir taip tas tik-ką gimęs kudiškis merdi. Apie jį, sakoma vos kada ne kada tik "Vienybės" sklepe pakalbama ir jau prie laidotuvių rengia masi...

Skaudus įvykis bile kieno mirtis. Bet kaip tą kudiškį lai-dos — turbūt tik apušės lapai tedrebės.

Naje, matote, kaip šitas pasaulis tiesiog "kvailiai" su-rėdytas. Dar taip neseniai bu-vo šaukiama: "Vyrai, Sandarą laidojame! Vyrai — Tauti-ninkų Federacija, tai didelis stulpas!" Bet šiandien: jau amžiną atilįj giedoti rengia-masi...

Ak tas lietuviškas priežo-dis: "Kas kitam duobę kasa, tas pats į ją įpuola!"

NEKALBĖKIT APIE DEMOKRATYBĖ

Žodis "demokratybė" šiandien kai kam tiesiog kinkų drebėjimą įvaro. Todėl jei esi demokratų — niekam apie tai nesakyk ir to žodžio, del die-vo meilės, neminėk. Ypač to žodžio neprisimink Brookly-no federantams ir "Vienybės" pastogėje, nes tai išgirdę jie tuojau pradės baubti: "Sėski! Čia politikos nereikia!"

Buvo, mat, sekamai. Nese-nai New Yorko Didžiojo Vy-tauto Komitetas rengė prof. Biržiškai vakarieniš-lesjėstū-ves. Pokilis geró išpuždio da-rė tol, kol niekas neištare "demokratybė". Bet kai tik vienas sandarietis tą žodį su-minėjo, tuli "demokratybės palaikytojai", o diktatūros garbintojai subliovė: "Nevie-toj! Sėsk. Čia politikos nereik-čia!" Po to rėksniai, kurių iš apie 300 žmonių buvo "net" du, vis dar tikėjosi, kad už žodį "demokratybė" labai iš-žėis prof. Biržiška ir Lietuvos atstovas p. Balutis. Teko pa-sterbėti, kad vienas jų, rymo-damas ant stalo, vis laukė ir kalbėjo: "Na-na, pamatysit — ponas profesorius savo žody tam sandariečiui velnių duos, o Lietuvos atstovas, pasiklės ir svetainė aplėis. Ir laukė, žmogus, kai lapė paskui bulių sekiodama, laukė...

Bet... prof. Biržiška, kalbė-damas, džiaugiasi, kad Ame-rikos lietuviai yra demokra-tai, kad jie pamilę laisvę. Esą, kai sugrįžiu į Lietuvą, tai Lietuvos činovnikėliams pasakysiu, kad jie iš Ameri-kos lietuvių laisvės gėrbimo pasimokytų ir kad iš politinio letargo pabustų. Lietuvos at-stovas apgailauja, kad kar-tais neišnyktų partijos, nes be jų gyvenimas būtų pernu-bodus...

Na, ir kas manote, nutin-ka? Išlė-ponaičiai iš Tauti-ninkų pastogės nuleidžia no-sis ir sako: "Atleisk mums, viešpatie, nės mes nežinome ką darom."

Pasekos to blogokos: kele-tas Federacijos sulų iškrypo ir lankai pradėjo braškėti...

Atviras Laiškas "Vienybei".

P. J. Valašui, Redaktorui:—

Tamsta savo vedamame laikraštyje, "Vienybėje", No. 50, aprašydamas D. L. K. Vy-tauto Didžiojo Komiteto su-rengtą Bankietą, pagerbimui gerb. Prof. M. Biržiškos su-žiniai apsilenkei su teisybe. Įdedi man burnon nepasaky-tus žodžius, tiksliai žemini mane, melagystėmis bandai diskredituoti, mane visos lie-tuvių visuomenės akyse, saky-damas, kad aš savo kalboje grubijoniškai, net pasiškėda-mas pradėjau reikalauti, kad Prof. Biržiška sugrįžęs Lietu- von valdžios reikalautų "de-mokratijos ir seimo"... (tuos žodžius rašai svetimženkliuo-se) ir kad pasipiktinusios publikos protestas nutraukė mano netaktiška kalba.

Tamsta bankiete pats bu-vai ir girdėjai mano kalbą, bet tokių žodžių kokius nu-kalei ir laikraštyje paskel-biai iš manęs negirdėjai. Ten buvo apie trys šimtai svečių, tarpe jų buvo ir kitų laikraš-čių įvairių sriovių korespon-

Tai tau, sakau, ir demokra-tybė! Susimildami, nevartokite to žodžio, nes kai kurie žmonės gali gauti nervų sui-rimą. Palikime juos augščiau-siojo apveizdai. O jis, reikia manyti, taip patvarkys, kad ir apuokams delei šventos demokratybės akys atsidarys.

dentai. "Tėvynės", "Darbinin-ko", "Draugo", "Naujienu", "Sandaros", nei vienas iš ten dalyvavusių, to ką Tamsta skelbiai, negirdėjo, negi man publika pareiškė protesto, nei kalbą nutraukė, priešingai vi-soje svetainėje buvau sutik-tas delnų plojimu, o po pra-kalbos širdingais sveikinimais ir iš visų pusių, per gausų del-nų plojimą. Aš net Dr. B. K. Venciaus, ir D. Klingos šauk-smų negirdėjau, kurie buk protestavę kuomet aš baigiau kalbėti.

Kaip Tamsta drįsti taip meluoti ir šmeižti mane visuo-menės akyse? Juk šimtai liu-dininkų patvirtino tą mano kalbą entuziazmu. Savo me-lais įžeidei ne mane vieną, į-žeidei visą minią ten buvusių visuomenės darbuotojų, įžeidei Vytauto Komifetą, kuris mane pastatė principaliu kal-bėtoju.

Maža dar to. Nepasitenki-nes tais melais, įžeidimais eini dar toliau savo vedamam laikraštyje satyros skiltyse ei-lėmis mane šmeiži. Ir čion dar nepastatei taško, dar No. 54, peržvalgoje pasventi istisą špaltą mano apkaltinimui.

Tamsta mane kolioji gramozdiškumu, grubijoniškumu, reikalavimais, prilygti visiems tiems, kurie nesugebi var-toti švarios plunksnos, rašo su šakėmis, kurios vartojamos birželio mėnesį. Aš Tamstai tais pačiais argumentais neat-sakinėsiu. Tik daleisi man pa-klausti, kaip viešoje mūsų gy-

venimo prieakyje laikraščio dālininkų leidėjų pastatyto atsakomington vieton, kokiais tikslais Tamsta pasiryžai ar-dyti lietuvių gyvenimą spaus-dindamas melagingus užgau-lijumus lietuvių veikėjams? Kaip toli manai eiti tuomi ke-liu? Nenurodinėsiu Tamstai kokią atsakomybę Tamsta ne-si prieš visuomenę, kaip re-daktorius. Matomai tos atsa-komybės nejauti, tai bent pa-klausyk mano prašymo, nus-tok pjudęs broli prieš broli.

Tiesa, nekartą guodeisi kad gyventi reikia. Pareiškė kad turi kitus idealus, taikykis ir laikykis prie jų, jei taip pra-gyvenimo surasti nepajiegi; bet kovoje su Tamstai prieš-ingų įsitikinimų žmonėmis, gali būti teisingas, švarus ne melagius. Tamstai nepavy-džiu but tuom kuom nori, tik neteršk žmonių, kurie Tam-stai nieko nepadare. Jei nega-li susivaldyti, geriau grįžk į savo senąjį darbėlį, kuris kaip tik Tamstai geriau pritiko, o mane ir kitus teisingai dirbančius Lietuvos ir lietuvių naudai palik ramybėje.

A. B. Strimaitis.

ISVYKO VAKACIJOMS

Kiek laiko atgal, p. A. La-pėnas, dalininkas Peoples Fur-niture kompanijos išvyko il-gesnėms vakacijoms į Lietu-vą. Mano paviešėti apie tre-jetą mėnesių ir grįžti atgal. Laimingų vakacijų p. Lapė-nui.

Sandaros Spaustuve Atlieka

Visokius Spaudos Darbus Greitai, Tinkamai ir Pigiai

Spausdiname įvairias biznieriams blankas, business cards, atskaitas, bilas, Letterheads ir kitus.

Draugijoms: konstitu-cijas, įstojimų blankas, plakatus, "Show Cards", atvirutes ir t. t.

Didžiausius pagarsini-mus, knygutes, progra-mus, pranešimus bei pak-vietimus (i n v i t a t i o n c a r d s) ir kitus spaus-dinius.

Ypatinę domę kreipiamė į užsakymus iš ki-tų kolonijų.

Taigi Visais Spaudos Reikalais Kreipkitės į Sandarą, o Užtikrinam, Kad Gausite Gerą Patarnavimą.

SANDARA

3236 South Halsted Street,

Telephone Calumet 3277

Chicago, Ill.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

SO. BOSTON, MASS.

Mirė Ona Šarkiūnienė

Gegužės 12 d. tapo palaidota Ona Šarkiūnienė, po tėvams Balčiūnaitė. Velionė nuliudime paliko vyrą Juozą, brolių M. A. Balčiūną ir ketures dukteris. Velionės brolis p. Balčiūnas gyvena Chicagoje ir žinomas kaip geras inteligentas ir sėkmingas biznierių. Jis buvo atvažiavęs į laidotuves ir teko progą pasimatyti ir nors trumpai pasikalbėti, nes skubėjo grįžti Chicago.

Sandariečiai Veikia.

Nors gyvenimo sąlygos sunkios, bet sandariečiai darbuojasi organizacijos darbe. Štai Birželio 7 d. 1-mas Apskr. rengia didelį pikniką Lawrence, Mass. Šiame piknike Mass. valstijos lietuviai turės progą maloniai praleisti laiką daug naujų išpuodžių gauti.

Berekalingas Skaldimas

Per pereinamus kelis metus čia gyvuoja Vaizbos Butas. Jame priklauso vyros žmonių ir pavyzdinių buvusių profesionalų ir biznierių. Vaizbos Butas yra nuveikęs daug naudingų darbų ir dabar kilniai darbuojasi.

Bet iš kur tai atsirado ambicija pas kelis pašalininius žmones ir nežinia, ar tai delnoro buti vadais, ar tai asmeninio biznio sumetimais, pradedama skelbti ir neva organizuoti kokią tai "profesionalių biznierių" sąjungą. Tai bergždžias darbas. Jei jiems tikrai yra noras būti organizuotiems, tai atviros durys stoti į Vaizbos Butą ir veikti kas jau veikiama. Priešingai nesimato jiems joki atėitis ir tai tik bereikalingas blaškymasi ir laiko gaišinimas.

Bostonas Pakvipo Lietuvos Baravykais.

Lithuanian Importing Co. 818 E. 6th St. So. Boston šiomis dienomis gavo siuntinį iš Lietuvos džiointų baravykų. Vietos lietuviai juos smarkiai perka ir gėrisi jų skanumu. Kitų kolonijų lietuviai irgi turėtų jų paragauti. Juk naudodami skanius Lietuvos produktus žymiai bizniškai remiame pačią Lietuvą.

—K. J. Paulauskas.

BRIDGEPORT, CONN.

Atydai New Yorko, Brooklyno ir apilinkės lietuviams.

Dedėlio, birželio 7 d. š. m. įvyksta Sandaros 2-ro Apskr. vasarinis išvažiavimas Kuhn's Park, Tunxis Hill, Bridgeport, Conn. Tad gal daugelis New Yorko apilinkės tautiečių pamylės išvažiuoti tą dieną iš didmiesčio, kad praleidus valandą laiko ant tyro oro ir pasigerėjus gamtos papuostais laukais ir medžiais Taigi, pasinaudojant ta proga, važiokite ekskursiniu traukiniu iš New Yorko į Bridgeportą ir atgal tik už \$1.50. Tokis traukinis iš New York Grand Central stoties nedėdieniais išeina 6:35 ryte ir buna Bridgeporte 8:05. Vakare palieka Bridgeportą 8:35 ir buna New Yorko 10 val. vakare. Lover Level laikas čia minimas — Eastern Standard Time.

Atvažiavus į Bridgeportą, imti gatvekaris — Brooklawn

ir važiuoti iki bėgių galo; iš ten paimti Bussą — Tunxis Hill, kuris privež prie parko. Taip, kad atvažiavę žmonės turi visą dieną laiko pasivažinėti ir pasimatyti su draugais ir pamatyti tą mūsų rengiamą DIDELĮ ISVAŽIAVIMĄ, kuriame bus daug naujienybės. Išvažiavime kalbės buvęs Lietuvos Universiteto profesorius ir dabar Yale Universiteto profesorius Dr. Alfred Senn. Taipgi kalbės Pol. Izdo Pirm. V. M. Čekanauskas. Be to, bus ir daugelis kitokių įvairių žaidimų, Rengėjai deda dideles pastangas, kad patenkinus pilnai visus atsilankiusius į šį išvažiavimą

Sandaros 2-ro Apskr. Sekr. A. Sapiega

RACINE, WIS.

Netekome gero Sandariečio.

Balandžio 30 d., vidurnaktį staigiai mirė Mykolas Vjunas, sulaukęs vos 41 metų amžiaus. Yra kilęs iš Kunigiškių kaimo, Zemaitkiemio valsčiaus, Ukmergės apskr. Atvyko į šią šalį 1912 m., dirbo Michigan valstijoje vario kasyklose. 1920 m. atvažiavo į Racine, Wis. ir stojo dirbti prie Juozo Dokšaus valgomų daigtų krautuvė už parduotuvę. Vėliau tą krautuvę nupir-

ko, kurioj darbuodamasis ir baigė savo amžių.

Velionis Mykolas Vjunas, nuo pat atvykimo į Racine, Wis., pakviestas, tuojuos prisirašė prie Sandaros 35 kuopos ir visą laiką buvo aktyviu nariu 35 kuopoj. Didžiama sandariečių susirinkimų budavo laikomi prie M. Vjunos. Taigi su mirė M. Vjunos Sandaros 35 kp. neteko ištikimo sandariečio ir gero draugo ir visų gerų darbų rėmėjo. Velionis priklausė ir prie S. L. A. 100 kp. ir TMD. Dėdavo pats ir kitus ragindavo prie visų lietuvių tautinių darbų. Velionis M. Vjunas buvo laisvų pažiūrų, linksmo budo, užtai buvo visų lietuvių mylimas. Gegužės 4 d. Grace-land kapinėse, 2 val. po pietų, jo kuną į amžinai palydėti susirinko didelė minia žmonių, ne tik vietinių, bet ir apilinkės miestelių. Juozas Radavičia iš Kenosha prie atdaro kapo pasakė trumpą, bet atatinamą kalbą, apibūdindamas velionio gyvenimą. Fotografas p. Juczas Miežinis nuėmė paveikslą.

Velionis M. Vjunas paliko dideliu nuliudime Amerikoje, Racine gyvenanti brolių Justą Vjuną, pusbrolių Vladą Vjuną Chicagoje ir Lietuvoje seną tėvuką ir sesutę. Gailisi ir liudi giminės, po draug ir

mes sandariečiai, idejos draugai liudim netekę savo gerojo draugo.

Te buna jam ramu per amžėžius išsėtis Lietuvos sunu šios šalies žemelėj.

M. Kasparaitis.

Brangus Musų Broliai Lietuviai Amerikiečiai

Tur but, daugumas Jusų dar prisimena Zemaitiją ir jos širdį-Plungės miestą. Šių metų kovo mėnesio 31 d. tą žemaičių mylimą miestą ištikio didelė nelaimė: pusė dienos Plungė buvo paskendus ugnies juroje, kuri sunaikino daugiau, kaip trečdalį viso miesto. Šimtai šeimynų liko be pastogės. Maža to, ugnis plėtėsi taip smarkiai, jog daugelis iš degančių namų išėjo taip, kaip stovi. Ugnis užgeso. Tik griuvėsiai tebestuko—baugindami praeivio akį. O iš tų griuvėsijų nematamai slenka vargas ir skurdas. Mes patys vietos lietuviai, kiek galėdami nukentėjusius šelpiame. Štai jau kelinta savaitė juos maitiname, rengiame ir, suspaudę patys, likusieji nelaimės nepalieti, sutalpinome laikinai savo pastogėse padegėlius. Tačiau, juk reikia nudegusią miesto dalį, kad ir šiaip taip atstatyti. Nuostoliai ugnies padaryti milijoni-

niai (litais)! Bijome, kad nepajėgsim vieni vargo ir skurdo nugalėti. Tad įsisteigęs Lietuviams padegėliams šelpiti Komitetas nutarė kreiptis ir į Jus broliai lietuviai amerikiečiai. Mes žinome, jog nuolat pašalpy beprašydami jau esamę Jums įkyrę. Tačiau taip didelės nelaimės ištikti vel drįstame prašyti Jusų savo tautiečiams padėti.

Tad neatsisakykite ir kiek galėdami mums padėkite. Už kiekvieną iš Jusų gautą centą, mes Jusų Tėvynės Lietuvos gyventojai reikšime Jums giliausią padėką mūsų ir Jusų laikraščiuose skelbdami pavardes.

Aukus siųsti šiuo adresu: Lietuva, Plungės Lietuvių Padegėliams Šelpiti Komiteto pirmininkui Inž. K. Pobedinskiui.

KOMITETAS:

Kan. P. Pukys
Dipl. agr. J. Petraitis
Mišk. J. Žadeikis
Agr. V. Martinavičius.

PAIEŠKOJIMAS

1. Krause, Jurgis (George) sunus Wilhelmo, kilęs iš Dauglauckio kaimo, Tauragės apskr. atvyko į Ameriką 1907 metais; prieš Pasaulinį Karą gyveno Pittsburgh, Pa.
2. Pavilčiūnas, Jeronimas.

kilęs iš Užpalių miestelio, Ukmergės apskr. dabartiniu laiku esą gyvena Brooklyn'e, N. Y.

Ieškomieji arba asmens žina apie juos prašomi kreiptis į Lietuvos Pasiuntinybę šiuo

adresu:
Lithuanian Legation
2622— 16th Street, N. W.,
Washington, D. C.

GARSINKITĖS
"SANDAROJE"

Atpigo Laivakortes

Tuojuos kreipkitės ir važiokite per Sandaros Laivakortę

AGENTURA

Šiuose bedarbės laikuose visiems lietuviams kurie tik važiuos per Sandaros Agenturą parduosime laivokortes į Lietuvą ir iš Lietuvos šia kaina:

Iš New Yorko į Kauną ir iš Kauno į New Yorką (round-trip) ant didžiųjų laivų (Europa, Bremen ir kt.) \$177.00
Ant visų kitų laivų iš New Yorko į Klaipėdą ir iš Klaipėdos į New Yorką \$150.00
Prie šių sumų dar reikia pridėti karo takso \$5.00 ir Lietuvos piliečiams pagalvinių takso \$8.00

Šis nupigūnimas tęsis nuo kovo 2 d. iki Balandžio 30 d. ir nuo Rugpjūčio 1 d. iki Spalio 15 d. šių metų.

Taigi visi kurie rengiatės važiuoti tuoj kreipkitės į Sandaros Agenturą, čia gausite visus reikalingus patarimus, patarnavimus ir geriausią kelionę į Lietuvą ir iš Lietuvos. Išpirtos laivakortės yra geros ant dviejų metų.

Visiems norintiems važiuoti parupiname pasus, visas, sugrįžimui dokumentus ir kitus reikalingus raštus. Toliau nuo Chicagos gyvenantiems visus patarimus suteikiame laisvais.

Kreipkitės šiuo adresu:

Sandaros Steamship Agency

3236 S. Halsted St. Chicago, Ill.

A.L.T. Sandaros Conn. Valstijos 2-ro Apskr. DIDELIS

IŠVAŽIAVIMAS

IVYKS

Ned., Bir.-June 7 d.

1931

KUHN'S PARK TUNXIS HILL Bridgeport, Conn.

Kalbės Dr. ALFRED SENN, buvęs Lietuvos Universiteto ir dabar Yale Universiteto profesorius, Lietuvių Politinio Izdo pirm. V. M. Čekanauskas ir kiti.

Pradžią 12 val. dieną ir tęsis iki vėlai vakare.

Ižanga 25 centai ypatai.

Gerbiama lietuvių visuomenė yra kviečiama skaitlingai dalyvauti šiam vasariniam IŠVAŽIAVIME. Kadangi Piknikui Parkas randasi labai patogioje vietoje, kad galima lengvai privažiuoti automobiliais, bussais ir gatvekariais, nes šale didelio kelio (Danbury State Road). Pats Parkas apsuptas dideliais medžiais ir pavasario laiku jame yra labai malonus oras.

Rengėjai deda didžiausias pastangas, kad viską tinkamai prirengus ir pilnai patenkinus atsilankiusius į šį išvažiavimą ir užtikrina, kad bus pavaišinti lengvais-skaniais gėrimais ir skaniais valgiais, pagamintais per Bridgeporto specialistus.

Programa susidės iš prakalbų ir įvairių žaislų, kaip tai: bėgimas maiše, trikojis bėgimas, blynų (pie) valgymas, obuolių valgymas ir bus daug kitokių lenktynėvimių. Čia paminėtos lenktynės daugiau atsižymėję gaus dovanas (prizus). Todėl nekuri sportininkai turės progą pasižymėti ir gauti dovanas. O kiti turės progą susitikti su savo senais pažįstamais, nes tokių progų retai tepasitaiko susitikti ir praleisti linksmai laiką.

Taipgi mūsų visuomenės tarpe nemažai randasi ir politikierių, kurie interesuojasi įvairiose organizacijose politika, tad tie irgi turės progą susiję pasitarti politiniais reikalais. Taip, kad visi atsilankiusieji galės atsiekti tikslą, del kurio lankėsi.

SIRDINGAI KVIEČIA RENGĖJAI.

KELRODIS: — Atvažiavus į Bridgeporto centrą automobiliais, reikia klausiti Park Ave. Park Ave. reikia važiuoti iki North Ave., pasukti po kairę ir važiuoti iki Monton Grove Cemetery. Ten imti kelias po dešinę — Danbury State Road, važiuoti apie mylią ir bus kapinės kairėje, kur išvažiavimas. Gatvekaris — ant Fairfield Ave. imti Brooklawn karas ir važiuoti iki galo bėgių. Tada paima Tunxis Hill bussas ir priveža prie pat Parko.

K. SIDLAUSKO
APTIEKA
Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių saknų.
Reikale kreipkitės:
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Lietuviškų Gėvėrykų
Krautuvė
90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.
Vincas Cesna, dabar parduoda visą tavorą atsitirai. Nori išparduoti viską kuogreičiausia. Prieinamos kainos.

BRONIS KONTRIM
Lietuviškas Constable, Real Estate, Insurance Broker ir Justice of the peace.
120 Marine Road, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2483 — W.

Tel. Park 2240-4274-4283
PETER BROTHERS
COAL WOOD & LUMBER
Geras Patarnavimas
161 WASHINGTON STREET
WORCESTER, MASS.

National Ice Cream Co.
Darydami kokius parengimus reikalaukite mūsų Ice Creamo ir toniko. Visiems suteiksiu tinkamą patarnavimą.
P. A. DEDYNAS
96 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS
Telefonas: Park 7984

Garadžiar Telefonas So. Bos. 9777 Stubos Telefonas So. Boston 1463
PARKWAY AUTO SERVICE
SAVININKAS VIKTORAS VAITAITIS
Pardodam naujus Studebaker'us ir Erskine'us. Taipgi taisome visokios išdirbystės automobilius. Paarduodame Gulf ir Sinclair ga. zoliną. Parvežam nuo kelio sugadintus automobilius, teikdami geriausią patarnavimą už prienamąsias kainas. Visuomet kreipkitės pas mus o busit užganėdinti.
415 OLD COLONY AVENUE SOUTH BOSTON, MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS
SUTEIKIA GERIAUSI PASKUTINI PATARNAVIMĄ
Už pilną pagrabą galima apsiieiti su \$80 ir sugėdinti didelia. O už valkus nuo \$20 ir sugėdinti patarnavimą grašiai ir pigiai.
OFISO IR GYVENIMO ANTRASAS:
250 Broadway So. Boston, Mass.
Telephone So. Boston 4486

CHICAGOJE

TOWN OF LAKE

Joniškėčių Labdarybės ir Kultūros Klubas turėjo savo susirinkimą 8 d. gegužio. Krenčiaus svet. 4600 So. Wood St. Nariai buvo kviesiti atvirutėmi, bet dėl blogo oro atsilankė mažai. Pirm. J. Butančiui susirinkus ir neatsilankius į susirinkimą, (per 5 metus jam taip pirmą kartą pasitaikė, kad negalėjo prisibūti). Susirinkimą vedė vice-Pirm. J. Yonkus, taipgi senas klubietis. Valdyba buvo visa, išskyrus Pirm. Skaitytą tarimai iš praėjo susirinkimo, kurie likosi priimti, kaip buvo skaityta. Iš finansų sekret. III raportų I ir II Kasos globėjų IV paaiškėjo, kad klubas turi turto pinigais \$810.20, narių randasi klube pora simtų; visi tie raportai liko priimti. Bankieto rengimo komisija išdavė raportą, kad nedaktaliaus pasidarė apie \$50.00; na tai ir buvo visokių pastabų kaltino komisija, kad nedaktelių padarė, bet nieko kito nereikia kaltinti, kaip tik pamčius narius, kurie nieko nenor dirbti klubui, o darbininkai reikėjo samdyti; tokiu būdu daugiau išlaidų pasidarė. Kitą kartą nariai ne turi užmiršti, kad reikia patiemis dirbti, o ne svetimus darbininkus samdyti ir mokėti jiems atlyginimą; tai tokiu būdu ir pasidaro didesnės išlaidos. Piktiko rengimo komisija pranešė, kad turi būti 2 piknikai: Birželio 14 d. ir Augusto 17 dieną. Komisija, gavus daug pabarimo už bankieto nepasisekimą, atsiskė nuo rengimo piknikų, o naujos komisijos neįslinko būniekas neapsieme tą darbą dirbti. Pasirodo, kad daugelis moka ki-

tus kaltinti už nepasisekimus o kaip reikia dirbti, tai jie visai neapsima; mat susirinkime daug lengviau parėkauti, negu bile koki darbą atlikti. 4 III nauji IV nariai prisirašė, o 2 senj atgal sugrįžo į klubą. Jie mat ištyrė kitų draugijų visą tvarką ir neradė niekur geriaus kaip šiame klube sugrįžo atgal į jį. Valdyba pranešė, kad vienas klubo narys yra miręs, tai nupirko kvietką už \$15., o pomirtines išmokės kam priklausys, nes jis buvo pavienis Dabartinių laikų klubas naujus narius priima be įstojimo mokesnio. Nario metinė mokesčiai \$2.00; daugiau jokių mokesčių nėra. Nariais priimam vyrus ir moteris; nedaro jokio skirtumo, visi lygų mokesčių moka ir visomis klubo teisėmis lygiai naudojami.

— B. B.

Genavaitė Šidiškaitė Asizymėjo.

Gera žinoma viena iš žymiausių solisčių p-lė G. Šidiškaitė nepaprastai atsižymėjo vienos iš didžiųjų Chicago Konservatorijų — "American Conservatory." Minėta muzikos įstaiga prieš užbaigiant savo sezoną, laiko įvairius Kontestus muzikoje, žinoma, ir dainavime. Šį kartą dalyvavo 32 solistai iš kurių laimėtojai tapo p-lė Šidiškaitė dainuodama "Gavot" iš operos "Minion". Tokiu būdu laimėtoja turės progos dainuoti Konservatorijos užbaigime sezono birželio 17 d. ir rudenį bus solistė su „Chicago Symphony." Tai nepaprasta garbė, kurią minėta solistė pilnai užsi-

Stasys K. Grišius su savo jauna žmona, buvuse p-lė M. Giraityte, kurie neseniai įėjo į stoną moterystės. P-as S. Grišius yra žymus Sandaros darbuotojas ir buvęs Vice-Prezidentas. Dabar yra Vilniaus Vadavimo K-to pirmininkas. Jis taipgi yra sulošęs žymę rolę statyme šernui Paminklo.

tarnauja. P-lė Šidiškaitė yra produktu Beethoveno Konservatorijos, kur nuo pat jaunu dienų mokinosi su Velione p-nia Pociene. Linkim solistė geriausių pasisekimų jos švietisioje muzikos karjeroje.

— M. R.

Gražus Lietuvių Rodio Koncertas.

Praeitą sekmadienį Peoples radio ir baldų krautuvės dar vieną davė gražų programą iš WBBM radio stoties. Dvigubas kvartetas susidedantis iš tikrų radio dainininkų, p. A. Vocui vadovaujant, tikrai gražiai dainavo mūsų kompozitorių kurinius, kaip tai Sasnausko "Lėk Sakalėli", Užmigo žema" ir liaudies dainies, kurios tikrai žavėjo radio klausytojus. Senai buvome girdėję per radio dainuojant buvusį Lietuvos operos artistą, Justą Kudirką. Praeitą sekmadienį jį girdėjome. Jo gražus balselis tiesiog džiugino klausytojus. Padainavo ketvertą dainų, bet, vis, rodos, dar buvo mažai. P-lė G. Šidiškaitė ir p. J. Romanas auiniai padainavo porą gražių dainų. Elena ir Ona, kaip paprastai, tai ir šiuo kartu gražiai dainavo.

Tai buvo vienas geriausių radio programų, ne tik lietuvių, bet visų kitų programų tarpe. Taipgi reikia pastebėti kad mūsų įstaiga, Peoples Furniture Co. prekyba sekasi gerai. Teko sužinoti, kad praeitą savaitę pastebėtina buvo didelis visuomenės pirkimas, kad labai didis skaičius radio ir seklyčioms setų tapo par-

duota. Mat, radios geriausių padarimo, pasiduoda tik už pusę ir už vieną trečdalią tikros kainos. Pavyzdžiui, puikiausiai naujas kombinacijos radios su gramafonu kaip tai: Columbia, Victor, Kennedy, Philco, ir kiti, kurių kaina siekė iki \$225.00, dabar tik už \$80.00. Naujausių metų padarimo "Midget Radios" pilnai įrengti su tubom ir viskuo, pilnai gvaratuo, tik po \$29.95. Sekl. čom s

tai pasiduoda už išdirbystės kainą ir dar žemiau. Mat Peoples Krautuvės turi savo setų dirbtuvę. Puikus setai naujausios mados, gražios spalvos, augstos rūšies Mohair, pilnai "webbed" konstrukcijos, kaina tik \$64.50. Tap-pat žemo kainos ir ant koto. Iy n m reikmenų, nes yec gos prekyboi vana. pilnai pritaikintos dabert niams ekonomijos laikams.

— J. L.

Žmones Žino

KAD

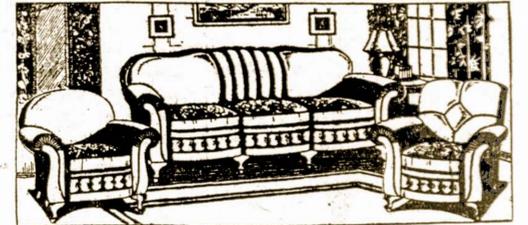
Peoples Furniture Krautuvės Yra Geriausia ir Saugiausia Vieta Pirkti

Radios Parlor Setai

Ir Visus Kitus Namų Reikmenis, Nes Čia Yra Vien Tik

Užtikrintos Prekės, Įvairūs Pasirinkimas Mandagesnis Patarnavimas ir

Žemesnes Kainas

Seklyčiom setus Peoples Krautuvės dirba nuosavoje, dirbtuvėje ir parduoda tiesiog vartotojams už išdirbystės kainą.

Pasirinkimas gražių Jacquard setų, kurie yra verti iki \$100.00, Peoples kaina tik **\$50.00**

Pasirinkimas gražiausių setų dengtų su aukštos rūšies Mohair, verti iki \$125.00, Peoples kaina tik **\$65.00**

Kitokių setų kainos prasideda nuo \$25.00, iki \$300.00 ir aukščiau.

Puikiausius Radios, šių metų mados galite Peoples Krautuvėse įsigyti už mažiau kaip pusę kainos. Pasirinkimas naujų kombinacijų radio su gramafonu.—Columbia, Kennedy, Knight, Philco, ir kitų, kurių kaina siekia iki \$225.00, dabar Peoples krautuvėse galite įsigyti tik už **\$80.00**

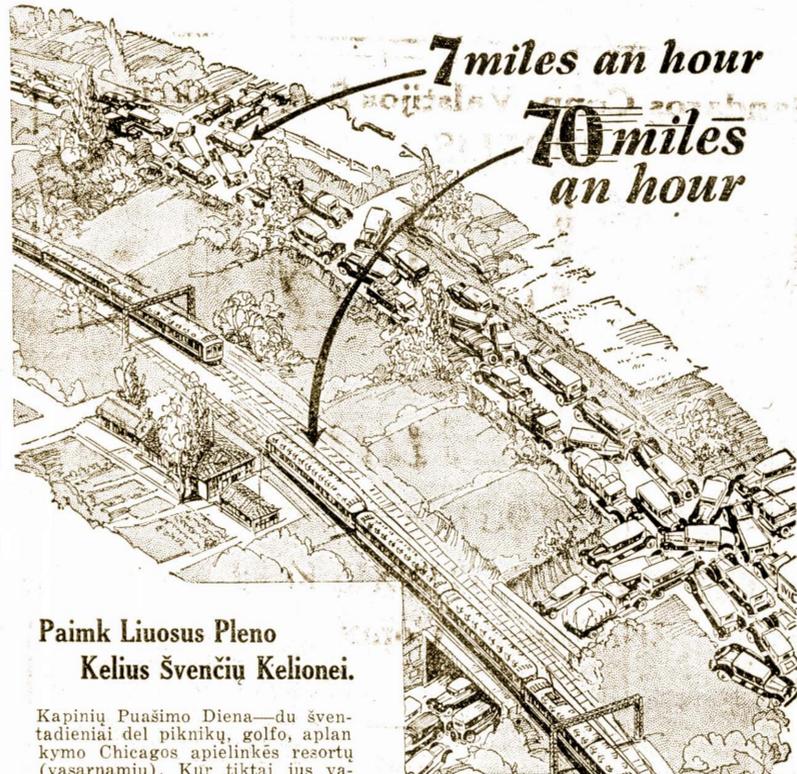
Nauji šių metų mados ant stalo pastatomi radios pilnai įrengti tik po **\$29.95**

Lengvų išmokėjimai Suteikiami Visiems Pagal Norą ir Išgalę.

4177-83 Archer Ave. 2536-40 W. 63 St.
Cor. Richmond St. Cor. Maplewood Ave.
TEL. LAFAYETTE 3171 HEMLOCK 8400

Išveng Susigrudusio Keliavimo PUOŠIMO DIENOJE

Paimk Liuosus Pleno Kelius Švenčių Kelionei.

Kapinių Puašimo Diena—du šventadieniai dėl piknikų, golfo, aplankymo Chicago apylinkėse resortų (vasarnamių). Kur tikėtai jus važiuosit, paimkit liuosus, laisvą kelią — nepripildyta minios, nei keliaujančių susigrudimo.

Praėjusiais metais, Puašimo Diena atnešė didžiausį keleivių susigrudimą istorijoje. Ir šiemet keliai yra labai užpildyti automobiliais, kaip kada nors prieš tai. Važiuokite greitais, elektriniais tarp miestiniais traukiniais. Pralenk trafiką 70 mylių greitumu! Be sustojimo žviesų, be girgždančių stabdymų. Anksti išvažiuoj, anksti parvažiuoj. Praleisk smagiai šį šventadienį! Del informacijų, kas link keliavimo laiko ant visų trijų traukinių, klaus

Tel. Randolph 8200

Plieno Keliai Visuomet Yra Liusosi

ŠIAURĖ—Chicago North Shore and Milwaukee Railroad

RYTAI—Chicago South Shore and South Bend Railroad

VAKARAI—Chicago Aurora and Elgin Railroad Company (The Sunset Lines)

Wellesley kolegijos studentės; geriausios atletės, iš kairės į dešinę — p-lė Harriman, p-lė Grainger ir p-lė Lau Day.

SANDAROS PIKNIKAS

BUS

Liepos-July 26

Justice Grove Darže

PRIE ARCHER IR KEAN AVE., JUSTICE PARK, ILL.

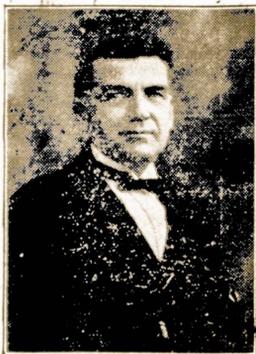
Bus daug įdomybių

Pradžia 10 val. ryte.

Lengvų vyrų su sunkiom moterimis — virvės traukimas; šokiai ir žaismės. Jaunoji Brutė dainuos, Ruta Gay Girls šoks, vyrų ir moterų lenktynės ir tt.

Visus kviečia Rengimo komisija.

Chicagoje

P-nas J. J. Elias

Universal State Bank Prezidentas minėjo sidabrinės šeimyninio gyvenimo sukaktuves.

Pereitam sekmadieny, geg. 17 d. lietuvių "400" klubas turėjo vakariene ir šokius Shoreland viešbuty. Šios iškilmės pradžioje atrodė misteriškos. Bet vidury vakarietavimo Lietuvos Konsulas p. Kalvaitis pranešė, jog viena čia esančių parų švenčia sidabrinės sukaktuves ir jiems yra skirtas milžiniškas "keikšas". Ši minėtina pora yra žinomi ponas ir ponija J. Elias. Po daugelio linkėjimų ir sveikinimų svečiai linksmai tęsė vakariene.

—Rep.

PRANEŠIMAS

Amerikos Lietuvių Doktorų Dr-jos žieminio sezono užbaiga.

Susirinkimas atsibus Dr.-o M. T. Srikolio ofise, 4645 So. Ashland Ave., Chicago, Ill., penktadieny geg. 29 d., 8:30 val. vakare.

Bus skaityta du referatai:

1) Dr. B. J. Rooth "Preoperative and Postoperative treatment of teeth." Diskusantais paskirti: Dr. C. Z. Vezelis, Dr. K. Drangelis, Dr. C. K. Kliuga.

2) Dr. P. Z. Zalatorius—Empyema. Disk. paskirti: Dr. J. Kulis, Dr. T. Dundulis, Dr. A. G. Rakauskas.

Meldžiama gerb. kolegų butinai ateiti susirinkimam. Dr. A. L. Graičiūnas Sekr.

Nesvarbu Kaip, Bile tik Su Bažnytinėm Apeigom.

P. VALASINO LAIDOJIMO SKAUDUS ATBALSIAI

Iš lietuvių įstaigos pas Madison gatvės airius.

Dar vienas atsitikimas, kuris neretai pasitaiko Chicago lietuvių tarpe. Pabaigoj pereinot savaitės automobilius užmušė aptiekorių Petrą Valasiną, laisvų pažiūrų asmenį ir priklausantį prie Sandaros organizacijos. Kuomet nuvežė jį į ligoninę, jau buvo negyvas. Už kokių dešimties valandų ligonbutin nuvyksta keli velionės draugai ir randa, jog policija rengiasi gabenti lavoną į Cook county morgue. Kadangi artimesnių giminių giminių velionis čia Chicagoj neturėjo, tai atsilankė draugai paprasė, kad miesto gydytojas leistų nuvežti jį prie lietuvių graboriaus. Sutikimas gautas ir Valasino kūnas tapo atvežtas į Liulevičiaus laidojimo įstaigą, Bridgeporte.

Sekmadienio ryte, geg. 17 d. policija ir viešas administratorius peržiūrėjo velionies turtą ir rado, jog aprauda užrašyta tetai Mary Butch, Pittsburgh, Pa. Buvo duota draugų telegrama, kad ji atvyktų. Kitą telegramą pasiuotė "užinterasuota ypatu". Kuomet teta pribuvo Chicago, pirmadieny, ta "užinterasuota ypatu" prišnekėjo jai, kad P. Valasina laidos laisvamaniai, be bažnytinių apeigų ir nepašventintose kapinėse. Velionio teta, gera katalikė tam patikėjo ir per teismą

pareikalavo, kad laidojimas būtų sulaukytas. Pirmadienio vakare šerifas ir airis įsivežė kūną.

Pašarvotas pas italus ir airius

Ir taip velionis P. Valasinas su keliais nuo lietuvių vainikais tapo nuvežtas 1346 W. Madison St.; į apielinkę kur gyvena vieni italai ir airiai. Teta patenkinta, jog atimta iš bedvieio globos; laidojimas bus su bažnytinėm ceremonijom. Trečiadienio ryte karstas nuvežtas į airių St. Petrick bažnyčią. Airis kunigas ir keli bomeliai, grabnešiai — išvis so desėtkas žmonių leidosi į lietuvių Sv. Kazimiero kapines, čia jis ir palakdotas su "Dievo malone".

Daugelis velionies draugų apgalvėstauja neturėję progos tinkamai palaidoti tą asmenį, kuris nuosirdžiai rėmė kiekvieną gerą lietuvių darbą. Kada mes Amerikos lietuviai pilnai susiprasime?!

Draugas.

APIE MEILĘ BEGALINĘ

Kai pavasaris užstoja, Visur meilė egzistuoja. Imi degti tartum žvakę, Ką išvysti juodaakę...

Kolei jaunas dar esi, Vienam ilgu darosi. Širdy jaučia ilgėsys, Kas tą meilę užgesys?

Kiekvienas diena po dienos, Ieško tinkamos panos.

BARGENAS, BARGENAS!

Dabar yra geriausias laikas pirkti nejudomas nuosavybes: namus, lotus ir t. t. nes nuosavybė kainos dabar yra taip žemos, kad žemesnės negali būti. Neuzilgo nuosavybės pradės kilti. taigi pirkite dabar, kuomet kainos yra žemos. Imokėję visai mažą sumą, jus galite nusipirkti gražų namą arba lotą. Taipgi jus galite išmainyti savo namą į geresnį, prastesnį arba į lotą. Didelis pasirinkimas. Štai keletas iš jų: 5-kių kambarių didelis namas ir medinis garadžius. Kaina tik \$3,200. 2-jų pagyvenimų, po 6 kambarius, namas. Lotas 50 pėdų pločio, 125 pėdų ilgio. Kaina \$4,900. Beveik nauja penkių kambarių būgallow. Verta \$8,000. Parduosiu tik už \$6,250. 4-rių pagyvenimų kampinis namas. Viskas moderniai įrengta. Randasi Marquette Park, apielinkėje. Kaina \$15,000. nishka įrengta. Randasi Marquette Park, apielinkėje. Kaina \$15,000. 15-kos pagyvenimų, moderniškas namas, geras bargenas. Kaina tik \$62,000. Taipgi turime daugiau įvairiausių pasirinkimų, pigiausiomis kainomis.

J. SINKUS & CO. 1039 W. 69th St. Chicago, Ill.

A. F. CZESNA

Turkiškos, Rusiškos ir Sierinės Vanos, Elektriniai Treatmentai ir Masažai. Ultra Violet Ray.

Su mūsų naujausios mados įrankiais mes duodame penkiolikį skirtingų treatmentų, kurie gelbsti daugelį ligų, kaip Lumbago, Rheumatizmo, Sciatica, Paralysis, ir t. t. Atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 1 val. ryto. Nedėliomis iki 2 val. po piet. Antradieniai tik moterims.

1657 West 45th Street Cor. So. Paulina St. Tel: Boulevard 4552

The NEW NASH

Pranešame visiems Lietuviams, draugams ir kostumeriams, kad mes parduodam naujus 1931 metų NASH Automobilius, kurie yra žymiai patobulinti ir kaina žemesnė nuo \$140.00 iki \$360.00 negu, kad buvo pereinamais metais. Dabartinė kaina yra Sekančiai:

4 Nauji 6 Cilinderių nuo \$795.00 iki \$845.00
18 Nauji 8 Cilinderių nuo \$945.00 iki \$2025.00 f. o. b. factory

Mes turime Salesrumyje ant parodymo visokių modelių — didelių ir mažų karų ir esame gatavi patarnau jums ant pareikalavimo. Ateikite ypatingai arba pašaukite telefonu,

VICTORY 4929

Mūsų ilgų metų patyrimas šiame biznyje užtikrina jums gerą ir teisingą patarnavimą. Todėl, jeigu manai pirkti karą, tai atei ir pamatyk naują

NASH Bridgeport Auto Sales

JULIUS J. JENELIUNAS, Pres.

3222 So. Halsted St., Chicago, Illinois.

O išrinkęs iš visų — Isimylį lig ausų...

Kai pažiuri — vien tiktai Meilės arijas matai. Mylis fuksai ir kariai, Meilės pilni-patvorai.

Kitus stačiai be galvos, Ziurėk, bėg į rande-vous. O sutikęs ten su "miss", Valgō bučkius slaptomis.

—Bubi, bubi — myliu tau, Meilėj džiaugsmą pajutau. Jei pamestum mane tu — Nusinuodyčiau actu...

GEGUŽINIS IŠPARDAVI-MAS.

Skrybelių, kepurų, marškinių, įvairių madų apatinių, kaip tai union suits, BVD's ir iš dviejų smotų suits, šilkinų kojinių — pantiakų, naujų petrinų kakla-riščių ir visą eilę vyrams reikalingų smulkmenų.

Šiaudinių skrybelių sezonas jau jau čia pat; diena po dienos jau norėsis pasipuosti su šiaudine skrybele. Prašome užėti ir mūsų krautuve ir pasirinkti, mes laikome įvairių madų ir prekių.

Martinkus Men's Shop

3135 So. Halsted St.

LIETUVOS PASKOLOS BONAI

Mes mokame už Lietuvos Laisvės Paskolos Bonus brangiausia už visas kitas įstaigas Amerikoje. \$80.00 už \$100.00 vertės boną ir \$40.00 už \$50.00 vertės.

Norėdami parduoti, atsikreipkite ypatingai arba prisijuskite registruotame laiške. Tuoj gausi banko čekį. Prirengiamie dokumentus keliauninkams, parduodame laivakortes ant visų ekskursijų rengiamų per Lietuvių Laivakorėjų Agentų Sąjungą. Siunčiam pinigų Lietuvon.

JOHN J. ZOLP

4559 South Paulina Street,

Mylimasis, ką jau čia, Toks gyvenima — kančia Gal kavinėj ar bare — Susitiksime vakare? "D."

Archer Ave. Bird Store

Paroduame Kanarkas, Papugas, Įvairius Paukščius, Importuotas Klėtkas, Šiltų Kraštų Žuvis, Stiklinius Žuvims Indus, Šunis ir Kitus Naminius Gyvulikus. John F. Kalke, Savininkas. 4123 Archer Ave., CHICAGO, ILL.

Phone Boulevard 2035 "Sveikinkit su Gėlėmis"

Urba Flower Shoppe

Skintos Gėlės, Augalai, Yestu-vėms Bukietai. Specializuojame Laidotu-vėms Gėlėmis. 3324 So. Auburn Ave.

LOVEIKIS Kvietkininkas

NUSKINTOS KVIETKOS

Pristatome į visas miesto dalis Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams Vainikai.

3316 S. Halsted St., Chicago

Phone Boulevard 7314

Kaip Turėt Gražius Plaukus.

Visiems duodu, paaškinimą. Gerai išmėginta pamokinama suteikiu kaip užauginti ir greitai laiką storus tankius plaukus. Šituo prirodymu žinonite kaip sulaukyti plaukų slinkimą, niežėjimą galvos, odos, pleiskanų išnaikinimą. Kreipkitės laišku ir prisiųskite markę atsakymui. L. J. GECHUS 201 N. Wells Bldg., Room 600 CHICAGO, ILLINOIS

J. W. ZACHAREWICZ

Real Estate, Insurance and Loans 903 West 33rd Street CHICAGO, ILL.

Universal Restaurant

Skanus Valgymai Kepta Vištiena 750 W. 31st St. Netoli Halsted Street A. A. NORKUS Sav.

GRABORIAI

Simpatiškas — Mandagus — Geresnis už kitų Patarnavimas

J. F. Eudeikis Komp.

PAGRABŲ VEDEJAI Didysis Ofisas 4605-07 S. Hermitage Ave. Tel. Yards 1741 ir 1742 SKYRIUS 4447 South Fairfield Avenue Tel. Lafayette 0727 SKYRIUS 1410 S. 49th St., Cicero, Ill. Tel. Cicero 3794 SKYRIUS 3201 Auburn Avenue Tel. Boulevard 3201

Tel Yards 1138.

Stanley P. Mazioka

LIETUVIS GRABORIUS Automobilius galima gauti visokiems reikalams. 3319 Auburn Av. Chicago

J. PAWLOWICZ, A. L.

J. F. RADŽIUS

Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoje

Laidotuvėse patarnauja geriausia, ir pigiau negu kiti: todėl kad jis priklauso prie grabų išdirbystės. Ofisas: 668 West 18th Street, Telephone Canal 6174 Skyrius: 3238 So. Halsted St., Telephone Victory 4088

J. LULEVIČIUS

Graborius ir Balsamuotojas 3103 So. Halsted St. Chicago Telephone Victory 1115

Patarnauju laidotuvėse visose miesto dalyse. Moderniška koplyčia veltui.

Paul M. Smith & Co.

REAL ESTATE LOANS & INSURANCE

Perkam, parduodam, mainom namus, lotus, farmas, biuznis visokių rūšies. Nėra skirtumo apielinkės ir kur yra ir kas yra. Perkam notas, 2nd mortgage ir parupinam 1 ir 2 mortgage lengvomis išlygomis. Teisingas ir greitas patarnavimas. Tel. Lafayette 0455

4425 So. Fairfield Ave.

S. D. LACHAVICZ

LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

Patarnauju laidotuvėse kuopigian-siai. Reikale meldžiu atsiskaityti, o mano darbu busite užgėndinti. 2314 West 23rd Place Tel. Roosevelt 2515 ir 2516

SKYRIUS: 1439 So. 49th Court, Cicero, Ill. Telephone Cicero 5927

ADVOKATAI

A. A. ŠLAKIS

ADVOKATAS Ofisas vidurmiesty Room 1502

CHICAGO TEMPLE BLDG.

77 West Washington Street Corner Washington and Clark Sts. Ofiso Tel. Central 2978 Namų Tel. Hyde Park 3895

LEONAS S. MIKELONIS

ADVOKATAS 10 South LaSalle Street Vakaris nuo 6 iki 9 valandai 3315 South Halsted Street Telephone Boulevard 3697

PAUL M. ADOMAITIS

ADVOKATAS Ofisas vidurmiestyje Room 2414 One North La Salle Building One North La Salle Street (Cor. La Salle and Madison Sts.) Ofiso Tel.: State 2704; 4412

K. GUGIS

ADVOKATAS MIESTO OFISAS 127 N. Dearborn St., Room 1111

Telefonas Central 4411 Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų GYVENIMO VIETA 3323 So. Halsted St. Tel. Boulevard 1210 Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 v. ryto

A. A. OLIS

ADVOKATAS 11 So. LaSalle St., Room 2001 Telephone Randolph 0331—0332 Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak. 3241 South Halsted Street Telephone Victory 0562 7—9 v. vak. apart Panedėlio ir Pėtnyčios

DAKTARAI

Phone Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS 4645 South Ashland Avenue Virš Marshfield Drug Store Arti 47th Street

DR. J. ETERNO

PHYSICIAN AND SURGEON

Office Hours: 8 to 9 A. M. 1 to 3; 6 to 8 P. M. Sunday 9 to 11 A. M.

240 E. 115th St. Chicago, Ill.

Tel. Republic 2236—Hemlock 2010

DR. K. DRANGELIS

DENTISTAS

2417 West 63rd Street (arti Western Ave.)

Tel. Victory 3687

DR. J. P. POŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofisas 3133 South Halsted Street Valandos: Nuo 9 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 v. v. apart antradienio ir šeštadienio. Res.: 6504 South Artesian Avenue Phone Hemlock 2374 Valandos: nuo 3 iki 6 po pietų, antradi. ir šeštadi. nuo 3 iki 9 v. v.

Phone Canal 6222

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street (Cor. Leavitt St.) Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v. Nedėliomis nuo 10 iki 12 ryto. Res.: 6640 S. Maplewood Ave. Tel. Republic 7868

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso Valandos: 10:30 iki 12 v. rytais 1 iki 3 val po pietų 6 iki 9 val. vakarais. Sekmadieniai: 9 iki 12 v. rytai

Ofisas: 1821 So. Halsted Street Telefonas Canal 0257

Residencija: 6600 So. Artesian Avenue Telefonas Prospect 6659

SVARBI ŽINIA

Dr. M. T. Strikolis

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Perkėle savo abų ofisų į naują vietą po numeriu 4645 So. Ashland Ave.

Valandos: 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare Nedėliomis pagal sutartį. Ofiso Tel.: Boulevard 7820 Namai 6641 So. Albany Ave. Tel.: Prospect 1930

DR. A. J. KARALIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3147 South Halsted Street Tel. Calumet 3294

Ofiso valandos: nuo 9 iki 12 v. dienos ir nuo 2 iki 9 val. vakare.

DR. M. ZILVITIS

DENTISTAS 3243 South Halsted Street CHICAGO, ILL.

DR. S. NAIKELIS

Gydytojas ir Chirurgas Valandos: Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8:30

Nedėliomis pagal sutartį 3252 South Halsted Street

DR. A. J. ZIMONTAS

SENJAUSIAS LIETUVIS DENTISTAS 3252 South Halsted Street

Phone Canal 2118

Ofiso valandos: nuo 6 iki 8 v. vak.

DR. A. L. YUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1900 So. Halsted Street

Residencija: 4193 Archer Avenue

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų. Norintieji m. yti prieš piet. pašaukite telefonu

Phone Lafayette 0222

Kviečiame Atsilankyti į Tautiškas Kapines Gegužės-May 30 Kapu Puošimo Dienoje Pranešimas Chicago Lietuvos GEGUŽES 30-ta — yra Kapinių Puošimo Diena. Lietuvių Tautiškos Kapinės yra rengiamas gražus programos, kuris susidės iš dainų, muzikos prakalbų ir deklamacijos. Programą girdėsime per "loud-speaker", kurį įtaisys p. Budrikas. Programas prasidės 11 val. išryto. Gerb. Lietuvių visuomenė: esate nuosirdžiai kviečiami dalyvauti šioj Kapinių Puošimo Iškilmėj. Pasibaigus programai įvyks gražus piknikas Justice Park darže, kurį rengia Lietuvių Tautiškos Kapinių lotų savininkai. Bus gera muzika ir galėsime smagiai pasišokti. Visas nuo pikniko pelnas skiriamas kapinių naudai. Todėl gerb. Lietuvių visuomenė nepamirškite atsilankyti į pikniką ir paremti Tautiškas kapines. KVIECIA RENGIMO KOMISIJA. P.S. Kurie važiuos automobiliais, juos galės pasistatyti pikniko darže.

A. F. CZESNA Turkiškos, Rusiškos ir Sierinės Vanos, Elektriniai Treatmentai ir Masažai. Ultra Violet Ray. Su mūsų naujausios mados įrankiais mes duodame penkiolikį skirtingų treatmentų, kurie gelbsti daugelį ligų, kaip Lumbago, Rheumatizmo, Sciatica, Paralysis, ir t. t. Atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 1 val. ryto. Nedėliomis iki 2 val. po piet. Antradieniai tik moterims. Cor. So. Paulina St. Tel: Boulevard 4552

The NEW NASH Pranešame visiems Lietuviams, draugams ir kostumeriams, kad mes parduodam naujus 1931 metų NASH Automobilius, kurie yra žymiai patobulinti ir kaina žemesnė nuo \$140.00 iki \$360.00 negu, kad buvo pereinamais metais. Dabartinė kaina yra Sekančiai: 4 Nauji 6 Cilinderių nuo \$795.00 iki \$845.00 18 Nauji 8 Cilinderių nuo \$945.00 iki \$2025.00 f. o. b. factory Mes turime Salesrumyje ant parodymo visokių modelių — didelių ir mažų karų ir esame gatavi patarnau jums ant pareikalavimo. Ateikite ypatingai arba pašaukite telefonu, VICTORY 4929 Mūsų ilgų metų patyrimas šiame biznyje užtikrina jums gerą ir teisingą patarnavimą. Todėl, jeigu manai pirkti karą, tai atei ir pamatyk naują NASH Bridgeport Auto Sales JULIUS J. JENELIUNAS, Pres. 3222 So. Halsted St., Chicago, Illinois.

J. PAWLOWICZ, A. L. J. F. RADŽIUS Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoje Laidotuvėse patarnauja geriausia, ir pigiau negu kiti: todėl kad jis priklauso prie grabų išdirbystės. Ofisas: 668 West 18th Street, Telephone Canal 6174 Skyrius: 3238 So. Halsted St., Telephone Victory 4088

J. LULEVIČIUS Graborius ir Balsamuotojas 3103 So. Halsted St. Chicago Telephone Victory 1115

Patarnauju laidotuvėse visose miesto dalyse. Moderniška koplyčia veltui.

Paul M. Smith & Co. REAL ESTATE LOANS & INSURANCE Perkam, parduodam, mainom namus, lotus, farmas, biuznis visokių rūšies. Nėra skirtumo apielinkės ir kur yra ir kas yra. Perkam notas, 2nd mortgage ir parupinam 1 ir 2 mortgage lengvomis išlygomis. Teisingas ir greitas patarnavimas. Tel. Lafayette 0455 4425 So. Fairfield Ave.

S. D. LACHAVICZ LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS Patarnauju laidotuvėse kuopigian-siai. Reikale meldžiu atsiskaityti, o mano darbu busite užgėndinti. 2314 West 23rd Place Tel. Roosevelt 2515 ir 2516 SKYRIUS: 1439 So. 49th Court, Cicero, Ill. Telephone Cicero 5927

ADVOKATAI A. A. ŠLAKIS ADVOKATAS Ofisas vidurmiesty Room 1502 CHICAGO TEMPLE BLDG. 77 West Washington Street Corner Washington and Clark Sts. Ofiso Tel. Central 2978 Namų Tel. Hyde Park 3895

LEONAS S. MIKELONIS ADVOKATAS 10 South LaSalle Street Vakaris nuo 6 iki 9 valandai 3315 South Halsted Street Telephone Boulevard 3697

PAUL M. ADOMAITIS ADVOKATAS Ofisas vidurmiestyje Room 2414 One North La Salle Building One North La Salle Street (Cor. La Salle and Madison Sts.) Ofiso Tel.: State 2704; 4412

K. GUGIS ADVOKATAS MIESTO OFISAS 127 N. Dearborn St., Room 1111 Telefonas Central 4411 Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų GYVENIMO VIETA 3323 So. Halsted St. Tel. Boulevard 1210 Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 v. ryto

A. A. OLIS ADVOKATAS 11 So. LaSalle St., Room 2001 Telephone Randolph 0331—0332 Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak. 3241 South Halsted Street Telephone Victory 0562 7—9 v. vak. apart Panedėlio ir Pėtnyčios

DAKTARAI Phone Boulevard 7042 DR. C. Z. VEZELIS DENTISTAS 4645 South Ashland Avenue Virš Marshfield Drug Store Arti 47th Street

DR. J. ETERNO PHYSICIAN AND SURGEON Office Hours: 8 to 9 A. M. 1 to 3; 6 to 8 P. M. Sunday 9 to 11 A. M. 240 E. 115th St. Chicago, Ill. Tel. Republic 2236—Hemlock 2010

DR. K. DRANGELIS DENTISTAS 2417 West 63rd Street (arti Western Ave.)

Tel. Victory 3687 DR. J. P.